

Περιφερειακό Δίκτυο Δημιουργικής Γραφής
Περιφερειακής Διεύθυνσης Π.Ε. & Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας

Μια ιστορία ταξιδεύει...

δραστηριότητες δημιουργικής γραφής

Θεσσαλονίκη 2015

© Περιφερειακό Δίκτυο Δημιουργικής Γραφής Περιφερειακής Διεύθυνσης Π.Ε. & Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας και Συγγραφική ομάδα

Ανάρτηση του τόμου: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/grafi.pdf>

Επιμέλεια έκδοσης:

Σταύρος Γρόσδος, Όλγα Μούσιου, Ιωάννης Πούλιος, Αικατερίνη Σουσαμίδου, Χαρίκλεια Τερζητάνου, Αρμόδιος Τσιβάς

Έτος έκδοσης: 2015

ISBN ;;;;;;;;;;

Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο αναπαραγωγή των κειμένων. Επιτρέπεται η χρήση των κειμένων για επιστημονικούς και διδακτικούς λόγους με αναφορά/παραπομπή στην πηγή ως εξής: Γρόσδος, Σ., Μούσιου, Ό., Πούλιος, Ι., Σουσαμίδου, Α., Τερζητάνου, Χ., Τσιβάς, Α. (επ.) (2015). *Μια ιστορία ταξιδεύει. Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής*. Θεσσαλονίκη: Περιφερειακό Δίκτυο Δημιουργικής Γραφής της Περιφερειακής Διεύθυνσης Π.Ε. & Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας.

Συγγραφική ομάδα

Α΄ φάση

Αικατερίνη Γκαϊταντζάκη
Αλεξία Γκάντσου
Φωτεινή Γιαννούση
Μαρία Δρένου
Ιωάννης Ζαφειρέλης
Αιμιλία Ιατράκη
Μαριλένα Καλτσίκη
Αικατερίνη Κριβέντση
Ανδρονίκη Κυπριανίδου
Παναγιώτης Κωνσταντινίδης
Μαρία Μιχαηλίδου
Νικόλαος Μπαρουτίδης
Ευανθία Μπίκου
Χρήστος Ντέξης
Μαρία Ξηρού
Αιμιλία Παπακωνσταντίνου
Φιλιππίνα Παπακωνσταντίνου
Ευφημία Παπασουλιώτη
Αλεξάνδρα Πιλάτου
Κατερίνα Πιστοπούλου
Σοφία Ρώμα
Χρύσα Σαμαρτζά
Αντιγόνη Σιλιαχλή
Ελένη Στοϊλίδου
Όλγα Ταγγαλιανίδου
Μαρία Ταρπόγλου
Ράνια Τοζίδου
Νίκη Τσέκα
Ιωάννα Χατσίκου

Β΄ φάση

Μαρία Αγγελίδου
Κυριακή Αμαραντίδου
Βασιλική Αντωνογιάννη
Αγάπη Βράντση
Αντώνης Γεωργόπουλος
Φωτεινή Γιαννούση
Αλεξία Γκάντσου
Χαρίκλεια Δελή

Μαρία Δρένου
Ιωάννης Ζαφειρέλης
Σταύρος Ζωγράφος
Μαρία Θεοχάρη
Αιμιλία Ιατράκη
Μαριλένα Καλτσίκη
Νικόλαος Καμπούρογλου
Δημήτρης Καρατσαλιώτης
Χρίστος Κεσίδης
Ζηνοβία Κεσκινίδου
Καίτη Κοροσίδου
Κατερίνα Κριβέντση
Ανδρονίκη Κυπριανίδου
Αντώνης Λούγκας
Μαρία Μιχαηλίδου
Μάγδα Μπαλλά
Νικόλαος Μπαρουτίδης
Ευανθία Μπίκου
Στεφανία Μπλούχου
Μαρία Μπόλλα
Ευθυμία Ναλπαντίδου
Μαρία Ξηρού
Αιμιλία Παπακωνσταντίνου
Φιλippίνα Παπακωνσταντίνου
Ευφημία Παπασουλιώτη
Κυριάκος Πεντερίδης
Αλεξάνδρα Πιλάτου
Αικατερίνη Πιστοπούλου
Σοφία Ρώμα
Χρυσούλα Σαμαρτζά
Αντιγόνη Σιλιαχλή
Ελένη Στοϊλίδου
Μαρία Ταρπόγλου
Όλγα Ταγταλιανίδου
Βασιλική Τζώτζη
Ράνια Τοζίδου
Νίκη Τσέκα
Ιωάννα Χατσίκου

Εισαγωγή

Το Περιφερειακό Δίκτυο Δημιουργικής Γραφής με τίτλο «Μια ιστορία ταξιδεύει» ιδρύθηκε από την Περιφερειακή Διεύθυνση Π.Ε. & Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας τον Οκτώβριο του 2014 έπειτα από πρόταση των Σχολικών Συμβούλων της 2ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Ν. Θεσσαλονίκης κ. Αικατερίνης Σουσαμίδου, της 5ης Ν. Πέλλας κ. Σταύρου Γρόσδου και της 3ης Ν. Σερρών κ. Αρμόδιου Τσιβά, της Υπεύθυνης Πολιτιστικών Θεμάτων Π.Ε. Ανατολικής Θεσσαλονίκης κ. Χαρίκλειας Τερζητάνου και του Υπεύθυνου Σχολικών Δραστηριοτήτων Ν. Σερρών κ. Ιωάννη Πούλιο. Το Δίκτυο υλοποιήθηκε στα πλαίσια εκπόνησης Προγραμμάτων Πολιτιστικών Θεμάτων και αποτελούσε προέκταση του ομώνυμου Προγράμματος, που υλοποιούνταν στα Δημοτικά Σχολεία της Διεύθυνσης ΠΕ Ανατολικής Θεσσαλονίκης από το 2010 με την υποστήριξη της Υπεύθυνης Πολιτιστικών Θεμάτων κ. Χαρίκλειας Τερζητάνου.

Για το σχολικό έτος 2014-2015, ο κύριος σκοπός του Δικτύου ήταν η συνεργασία τμημάτων σχολείων διαφορετικών εκπαιδευτικών περιφερειών για την από κοινού δημιουργία μιας ιστορίας μυθοπλασίας. Ειδικότερα επιδιωκόταν οι εμπλεκόμενοι:

- να προσεγγίσουν δημιουργικά έργα της λογοτεχνίας ή άλλης τέχνης (ζωγραφικής, φωτογραφίας, κινηματογράφου κ.λπ.)
- να αναπτύξουν την ικανότητα κατανόησης διαφορετικών κειμενικών ειδών
- να καλλιεργήσουν την αναγνωστική απόλαυση λογοτεχνικών κειμένων
- να καλλιεργήσουν τη γλωσσική έκφραση
- να εξοικειωθούν με τεχνικές γραφής
- να οξύνουν τη δημιουργική και κριτική σκέψη
- να εμπλουτίσουν τη φαντασία
- να καλλιεργήσουν την αισθητική αντίληψη
- να αναπτύξουν τη συναισθηματική νοημοσύνη
- να χρησιμοποιήσουν συνεργατικές και επικοινωνιακές δεξιότητες
- να εργαστούν ομαδικά και συλλογικά για την παραγωγή κοινού αποτελέσματος

Στο Δίκτυο συμμετείχαν συνολικά 60 σχολικά τμήματα 25 δημοτικών σχολείων:

- 12 τμήματα από 5 σχολεία της 2ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Ν. Θεσσαλονίκης,
- 20 τμήματα από 8 σχολεία της 5ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Ν. Πέλλας,
- 15 τμήματα από 7 σχολεία της 3ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Ν. Σερρών και
- 13 τμήματα από 5 σχολεία της 1ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Ν. Φλώρινας ως «φιλοξενούμενοι» του Δικτύου με υπεύθυνη τη Σχολική Σύμβουλο κ. Όλγα Μούσιου.

Οι 68 συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, μετά την αρχική τους ενημέρωση το Νοέμβριο του 2014, υποστηρίχτηκαν με ψηφιακό υλικό, που αναρτήθηκε στο ιστολόγιο του Δικτύου (<http://perdikdimgrakenmak.blogspot.gr/>). Στη συνέχεια, είχαν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε κάποια/ες από τις δέκα συνολικά επιμορφωτικές συναντήσεις, που πραγματοποιήθηκαν και κατά Περιφέρεια, για την ενημέρωση και εκπαίδευσή τους σε τεχνικές-δραστηριότητες δημιουργικής γραφής και σε τρόπους συνεργασίας για την αποτελεσματική συγγραφή μιας κοινής ιστορίας.

Η ανάπτυξη του Δικτύου πραγματοποιήθηκε σε τρία στάδια:

- Στο πρώτο στάδιο το κάθε τμήμα πραγματοποίησε μόνο του μια παιδαγωγική-δημιουργική προσέγγιση και επεξεργασία ποικίλων κειμενικών ειδών ή/και έργων τέχνης και οδηγήθηκε μέσα από αυτά στην παραγωγή των δικών του γραπτών κειμένων. Ενδεικτικές δραστηριότητες του σταδίου αυτού περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος του παρόντος τόμου.
- Με τη λήξη του πρώτου σταδίου ορίστηκαν από τη Συντονιστική Επιτροπή τα ζευγάρια και οι τριάδες των τμημάτων, που θα συνεργάζονταν στο δεύτερο στάδιο. Η ανάπτυξη ενός γόνιμου διαλόγου μεταξύ των μερών του κάθε ζευγαριού ή τριάδας τμημάτων, αποτέλεσε βασική προϋπόθεση για τον από κοινού σχεδιασμό δημιουργικών συνεργατικών δραστηριοτήτων. Εκτός από τις κοινές δραστηριότητες, τα συμμετέχοντα σχολεία είχαν τη δυνατότητα να εντάξουν μία εκπαιδευτική επίσκεψη στον τόπο του/των συνεργαζόμενου/ων σχολείων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επίσκεψη που πραγματοποίησε το Δημοτικό Σχολείο Παλαιφύτου Πέλλας στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Γερμανού Φλώρινας. Η επίτευξη του ζητούμενου τελικού αποτελέσματος, μιας ιστορίας μυθοπλασίας, πραγματοποιήθηκε στις περισσότερες συνεργασίες το Μάιο, ενώ κάποιες ολοκληρώθηκαν το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Όλες οι ιστορίες περιλαμβάνονται στο δεύτερο μέρος του παρόντος τόμου.
- Στο τελευταίο στάδιο πραγματοποιήθηκε στοχοκεντρική αξιολόγηση του Δικτύου από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς με τη χρήση ερωτηματολογίων. Η Συντονιστική Επιτροπή ανέλαβε τη στατιστική επεξεργασία αυτών, καθώς και την επιμέλεια των υλοποιημένων δραστηριοτήτων και παραχθέντων κειμένων για την έκδοση του ψηφιακού τόμου. Επιπρόσθετα, το Νοέμβριο του 2015 κάθε Περιφέρεια οργανώνει ημερίδες παρουσίασης των δράσεων του Δικτύου.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης υπήρξαν ιδιαίτερα θετικά. Προέκυψαν από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων που συμπλήρωσαν οι εκπαιδευτικοί είκοσι δύο (22) Δημοτικών Σχολείων:

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θεωρούν σε ποσοστό 96,7% ότι πέτυχαν «Πολύ» και «Πάρα πολύ» **ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος**, σε ποσοστό 96,7% ότι ήταν «Πολύ» και «Πάρα πολύ» πετυχημένη **η συνεργασία με τα τμήματα των σχολείων** και σε ποσοστό 93,4% ότι ήταν «Πολύ» και «Πάρα πολύ» θετικός **ο βαθμός ανταπόκρισης των μαθητών στο πρόγραμμα**.

Στην πλειοψηφία τους υπήρξαν απόλυτα θετικές οι απόψεις εκπαιδευτικών σχετικά με τη χρησιμότητα του **εκπαιδευτικού υλικού**, που παρέλαβαν οι εκπαιδευτικοί και το οποίο περιλάμβανε προτάσεις δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής. Συγκεκριμένα, το υλικό χαρακτηρίστηκε:

- Εύχρηστο και κατατοπιστικό.
- Περιελάμβανε πολυπληθείς και ποικίλες δράσεις.
- Οδηγός με χρήσιμες πληροφορίες και προτάσεις για το σχεδιασμό και την πορεία υλοποίησης του προγράμματος και για την επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων και αποτελεσμάτων
- Πρότυπο για την οργάνωση δραστηριοτήτων.
- Σημαντική βοήθεια με πληροφορίες για όλα τα στάδια του προγράμματος και κυρίως για τα αρχικά.
- Άντληση ιδεών και γενικών κατευθύνσεων.
- Έναυσμα για παραγωγή νέων ιδεών και δραστηριοτήτων στην τάξη.
- Πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό για άμεση χρήση στην τάξη.
- Πολύτιμη βοήθεια στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ιδεών για παραγωγή γραπτού κειμένου και δραματοποίησης αυτού.
- Ενημερωτικό όσον αφορά τα τεχνικά χαρακτηριστικά συγγραφής καθώς και τους παιδαγωγικούς και μεθοδολογικούς χειρισμούς.
- Βοηθητικό για θεατρική διασκευή λογοτεχνικών κειμένων.

- Βοηθητικό για υλοποίηση πληθώρας δράσεων τέχνης (εικόνα, μουσική, ήχος).
- Βάση για δραστηριότητες και δημιουργία νέου υλικού από τους μαθητές.
- Οδήγησε τα παιδιά στην καλλιέργεια της αγάπης για το βιβλίο.

Μικρός αριθμός εκπαιδευτικών (6%) θεώρησε το υλικό ως μη επαρκές για τις μικρότερες τάξεις.

Ιδιαίτερα θετικές υπήρξαν οι απόψεις εκπαιδευτικών σχετικά με τη χρησιμότητα των **επιμορφωτικών συναντήσεων** στις οποίες συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί:

- Απαραίτητες, εποικοδομητικές και πολύ ενδιαφέρουσες.
- Έναυσμα για προβληματισμό πάνω σε απαιτητικά θέματα, σχετικών με την υλοποίηση του προγράμματος.
- Ιδιαίτερα διαφωτιστικές και κατατοπιστικές, έθεσαν το πλαίσιο του προγράμματος και έδωσαν πολλές και διαφορετικές κατευθυντήριες οδούς μέσα από έναν πλουραλισμό πληροφοριών (ιδέες, βιβλιογραφία, υλικό) για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων στην τάξη.
- Συνέβαλλαν στην οργάνωση του υλικού και στη διαχείρισή του.
- Ουσιαστική συνδρομή στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Παροχή βασικών κατευθύνσεων για συγγραφή και δραματοποίηση θεατρικών κειμένων.
- Αφήπνιση της δημιουργικότητας και φαντασίας των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών.
- Αποτέλεσαν την έμπνευση για όλες τις δημιουργικές δράσεις.
- Επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων, ιδεών αλλά και ανησυχιών με συναδέλφους, που έχουν κοινούς στόχους.
- Ανατροφοδότηση.

Ως προς τα **οφέλη** που αποκόμισαν οι **εκπαιδευτικοί** από την υλοποίηση του προγράμματος:

- Γνώσεις και βιωματικές εμπειρίες.
- Βελτίωση διδακτικών προσεγγίσεων.
- Προσωπική ικανοποίηση από την επίτευξη των στόχων.
- Δέσιμο με τους μαθητές.
- Πειραματισμός μαζί με τους μαθητές.
- Λειτουργία της τάξης σε ένα πιο ελεύθερο μαθησιακό πλαίσιο, απαλλαγμένο από αυστηρές αξιολογικές διαδικασίες και υποχρεωτικής μελέτης.
- Ανταλλαγή απόψεων και αλληλεπίδραση με άλλους εκπαιδευτικούς.

Ως προς τα **οφέλη** που αποκόμισαν οι **μαθητές** από την υλοποίηση του προγράμματος :

- Ανάπτυξη δημιουργικής έκφρασης, κριτικής σκέψης και φαντασίας.
- Καλλιέργεια αισθητικής έκφρασης.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας.
- Ικανότητα μετατροπής αφηγηματικού κειμένου σε θεατρικό.
- Ικανότητα συγγραφής νέου θεατρικού κειμένου.
- Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου με τρόπο ευχάριστο και αβίαστο.
- Απελευθέρωση της έκφρασης ακόμα και των πιο συνεσταλμένων μαθητών.
- Εμπλουτισμός λεξιλογίου.
- Θετική στάση απέναντι στην εξωσχολική ανάγνωση.
- Αγάπη για το βιβλίο και εξοικείωση με αυτό.
- Ανάδυση ταλέντων.

Ως προς τις **δυσκολίες** που αντιμετώπισαν οι εκπαιδευτικοί στη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος:

- Καμία δυσκολία (22%).

- Δυσκολία στη συνεργασία μεταξύ σχολείων (11%).
- Δυσκολία στην έγκαιρη αποστολή ή ανταλλαγή υλικού για την συνέχιση της ιστορίας (8%).
- Πίεση χρόνου για έγκαιρη ολοκλήρωση (6%).
- Αργοπορία στην έναρξη του προγράμματος (4%).
- Δυσκολία στο συντονισμό των μαθητών (4%).
- Ο μικρός αριθμός των διδακτικών ωρών για την υλοποίηση του προγράμματος (2%).
- Μη πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων λόγω οικονομικών προβλημάτων (2%).
- Προβλήματα οικονομικά και τεχνικού εξοπλισμού (2%).
- Δυσκολία στη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (2%).

Τέλος, θετικός αξιολογικός δείκτης μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι το 46,7% των προγραμμάτων που πραγματοποιήθηκαν, παρουσιάστηκαν και σε εκδηλώσεις εντός κι εκτός της σχολικής μονάδας.

Ως Συντονιστική Επιτροπή ευχαριστούμε θερμά:

- Τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/τριες, που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση για συμμετοχή στο Δίκτυο και εργάστηκαν με ιδιαίτερο ενθουσιασμό, συμβάλλοντας στην επιτυχία του.
- Τους Γ. Καρατάσιο και Π. Ανανιάδη, Περιφερειακούς Διευθυντές Π.Ε. & Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας και τον Ν. Ακριτίδη, Προϊστάμενο Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας, για την υποστήριξη που παρείχαν.

Ευχόμαστε **Καλή Αντάμωση** στο δεύτερο έτος του Δικτύου με... **«Μια ιστορία ταξιδεύει... στο μέλλον»**.

Θεσσαλονίκη 2015
Η Συντονιστική Επιτροπή

α' φάση

Ιστορίες από τέσσερα σακούλια

Εκπαιδευτικός: **Φωτεινή Γιαννούση**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Γράψαμε 4 ιστορίες (η κάθε ομάδα τη δική της) χωρισμένοι σε ομάδες.

Υλικά:

Φωτογραφίες από περιοδικά

Διάρκεια:

Δύο δώρα

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες. Κάθε ομάδα έφερε φωτογραφίες. Η α΄ ομάδα φωτογραφίες με πρόσωπα. Η β΄ ομάδα φωτογραφίες με αντικείμενα. Η γ΄ ομάδα φωτογραφίες με δραστηριότητες. Η δ΄ ομάδα φωτογραφίες με τοπία. Οι φωτογραφίες μπήκαν σε 4 σακουλάκια ανά κατηγορία.
2. Κάθε ομάδα τραβούσε 2 φωτογραφίες από κάθε σακούλι, δηλαδή 8 φωτογραφίες για την κάθε ομάδα.
3. Δημιουργεί η κάθε ομάδα την ιστορία της, παίρνοντας αφορμή από τις φωτογραφίες. Δημιουργούν τον κεντρικό ήρωα με βάση τα πρόσωπα, τον τρόπο που διαδραματίζεται η ιστορία κ.λπ.
4. Διαβάζουν τις ιστορίες τους.
5. Διορθώνουν τις ιστορίες τους (στη συνέχεια θα δημιουργήσουμε μια ιστορία).

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Τα παιδιά έδειξαν να εντυπωσιάζονται. Δούλεψαν (οι περισσότεροι) με ενθουσιασμό.

Ιστορία με τέσσερις κατηγορίες εικόνων

Εκπαιδευτικός: **Αικατερίνη Γκαϊταντζάκη**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Δημιουργία μίας ιστορίας χρησιμοποιώντας την τεχνική των εικόνων.

Υλικά:

Εικόνες - φωτογραφίες από διάφορα περιοδικά

Διάρκεια:

2 ώρες

Τα βήματα:

1. Συγκέντρωση φωτογραφιών.
2. Χωρισμός τους σε 4 κατηγορίες (πρόσωπα, τοπία, λειτουργίες, εικόνα που κρύβει ανατροπή).
3. Επιλογή (τυχαία) από τις 4 κατηγορίες.
4. Σύντομη επεξήγηση των φωτογραφιών.
5. Δημιουργία ιστορίας βάση των φωτογραφιών.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Ήταν μια δραστηριότητα στην οποία τα παιδιά αντέδρασαν με ενθουσιασμό. Έδειξαν τη δημιουργικότητά τους σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό.

Ένα φανταστικό ταξίδι στην υδρόγειο

Εκπαιδευτικός: **Αλεξία Γκάντσου**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Στ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία σπονδυλωτά δομημένη από μαθητή σε μαθητή (ένα φανταστικό ταξίδι στην υδρόγειο).

Υλικά:

Υδρόγειος σφαίρα, παγκόσμιος χάρτης, Γεωγραφία

Διάρκεια:

Τέσσερις διδακτικές ώρες.

Τα βήματα:

Με αφόρμηση τον γύρο του κόσμου σε 80 ημέρες του Ιούλιου Βερν ξεκινήσαμε από την Ελλάδα, με μια φανταστική ομάδα παιδιών, και ακολουθήσαμε τον Ισημερινό ταξιδεύοντας σε χώρες και δημιουργώντας περιπέτειες ο κάθε μαθητής χωριστά.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Είχε μεγάλο ενδιαφέρον από την πλευρά των μαθητών καθώς συνδύασαν τη γεωγραφία με τη φαντασία.

Δημιουργώντας εικονοϊστορίες στο περιβάλλον του Story bird

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Δρένου**

Σχολείο: **7ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Δ΄**

Τι κάναμε:

Με αφορμή κάποιες εικόνες, φτιάξαμε εικονοϊστορίες.

Υλικά:

Εργαστήριο Η/Υ του σχολείου, περιβάλλον εργασίας Story bird

Διάρκεια:

4 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

Τα παιδιά της τάξης είναι εξοικειωμένα στο περιβάλλον εργασίας του Story bird ήδη από το περσινό έτος και απολαμβάνουν πραγματικά τη δημιουργική συγγραφή εικονοϊστοριών. Έχουμε λοιπόν δημιουργήσει από πέρσι μία ψηφιακή τάξη δημιουργικής γραφής όπου το κάθε παιδί έχει τον δικό του κωδικό και μπορεί να μπαίνει στο πρόγραμμα είτε από το σχολείο είτε από το σπίτι και να διαβάζει, να συγγράφει και να δημοσιεύει ιστορίες στο κλειστό προστατευμένο περιβάλλον της ψηφιακής τάξης.

Μία από τις πολλές εργασίες που κάναμε, και πραγματικά απόλαυσαν τα παιδιά, ήταν η αφορμή από κάποιες ανατρεπτικές εικόνες του Αϊ Βασίλη με συμπεριφορές που απείχαν από την αναμενόμενη συμπεριφορά του ως ήρωα σε πρωτοχρονιάτικα παραμύθια. Οι ιστορίες αυτές κέντρισαν το ενδιαφέρον των παιδιών και τα οδήγησαν να δημιουργήσουν τις δικές τους ευφάνταστες ιστορίες. Τα παιδιά πρόσθεσαν και άλλες εικόνες που επέλεξαν από το πρόγραμμα του Story bird και εργάστηκαν είτε σε μικρές ομάδες είτε ατομικά. Στο τέλος παρουσίασαν τις ιστορίες στο σύνολο της τάξης.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Ενδεικτικές ιστορίες των παιδιών :

<https://storybird.com/books/-5726/?token=bmyx6285ur>

<https://storybird.com/books/-5951/?token=674w9dssqe>

<https://storybird.com/books/-5952/?token=c9pexj9cvc>

<https://storybird.com/books/-5953/?token=4p9vnmxkfv>

<https://storybird.com/books/-5957/?token=as7ev4a323>

<https://storybird.com/books/-5958/?token=hzfuwgmdhn>

Σποτάκι με κοινωνικό περιεχόμενο

Εκπαιδευτικός: **Ιωάννης Ζαφειρέλης**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Χωριστήκαμε σε ομάδες και προσπαθήσαμε να κάνουμε ένα σποτάκι, όχι περισσότερο από ένα λεπτό.

Υλικά:

Υπολογιστής, υλικά τεχνικών

Διάρκεια:

4 ώρες

Τα βήματα:

1. Πρώτα η κάθε ομάδα διάλεξε το θέμα. Έγινε συζήτηση μεταξύ των μελών της ομάδας και τη βοήθεια του δασκάλου.
2. Άρχισαν να γράφονται κάποια συνθήματα. Τα βάλουμε στη σειρά.
3. Προσπαθήσαμε να βρούμε τη μουσική που θα ταίριαζε. Με το πρόγραμμα έγινε το πάντρεμα της μουσικής με την αφήγηση.
4. Κατασκευή αφίσας.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Στους μαθητές άρεσε η όλη διαδικασία γιατί το κείμενο προσφερόταν για διορθωτικές αλλαγές και ήταν κάτι που το ζήτησαν οι ίδιοι. Μπορούσαμε να επεκταθούμε περισσότερο, αλλά ο χρόνος είναι πολύ πιεστικός και έτσι αρκεστήκαμε σε αυτό. Η αρχική σκέψη ήταν να αλλάξουμε όλη την ιστορία και να δημιουργήσουμε άλλον ήρωα.

Πάμε... ανακύκλωση!

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Ιατράκη**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Επεξεργαστήκαμε το μάθημα της Γλώσσας «Τα χαρτιά ανακυκλώνονται», γράψαμε τα δικά μας θεατρικά και τα μετατρέψαμε σε κόμικς.

Υλικά:

Βιβλίο Γλώσσας Γ' δημοτικού, πρώτο τεύχος, σελ. 68-69, χαρτιά και μολύβια, χαρτόνια, μαρκαδόροι, φωτοτυπία με άδεια καρέ.

Διάρκεια:

10 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Διαβάσαμε το μάθημα, συζητήσαμε, χαρακτηρίσαμε τους ήρωες και το δραματοποιήσαμε.
2. Με αφορμή την προτροπή στο τέλος του κειμένου για τη συγγραφή θεατρικού για τα Αλουμινόκουτα, αποφασίσαμε να γράψουμε τους δικούς μας διαλόγους.
3. Διαλέξαμε τους ήρωες και το χαρακτήρα του καθενός.
4. Τα παιδιά στις ομάδες τους ανέλαβαν να υποδυθούν έναν ήρωα και έτσι ξεκίνησαν τέσσερις ομαδικές ιστορίες.
5. Στη συνέχεια κάθε παιδί ζωγράφισε τον ήρωά του.
6. Η ιδέα να μετατραπούν οι ιστορίες σε κόμικ άρεσε πολύ στα παιδιά. Συζητήσαμε για τα κόμικς, είδαμε μερικά και ανακαλύψαμε τις συμβάσεις τους.
7. Κάθε ομάδα αποφάσισε ποια θα είναι τα καρέ που θα ζωγραφίσει και ποιοι οι διάλογοι στα συννεφάκια.
8. Όλα τα καρέ ψηφιοποιήθηκαν και εκδόθηκε ένα βιβλιαράκι που θα πάρουν τα παιδιά σαν ενθύμιο στο τέλος της χρονιάς.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η διαδικασία άρεσε πολύ στα παιδιά και με μεγάλο ενθουσιασμό δέχτηκαν να δημιουργήσουν το δικό τους κόμικ.

Πετροϊστορίες

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Ιατράκη**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε ιστορία σε ομάδες με αφορμή τις ζωγραφιές των παιδιών πάνω σε πέτρες.

Υλικά:

Πέτρες, χρώματα.

Διάρκεια:

2 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Εντυπώσεις από καλοκαιρινές διακοπές.
2. Ζωγραφική θαλασσινού θέματος πάνω σε πέτρες από την παραλία.
3. Κάθε παιδί εξηγεί στην ομάδα του τι ζωγράφισε.
4. Η ομάδα τοποθετεί τις πέτρες σε όποια σειρά θέλει και γράφει μια ιστορία.
5. Ανάγνωση ιστοριών.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Στα παιδιά άρεσε ο συνδυασμός πρακτικού μέρους και γραφής. Ήταν πολύ ικανοποιημένα που χρησιμοποίησαν τις δικές τους εικόνες για να γράψουν μια ιστορία.

Εκπαιδευτικός: **Ακατερίνη Κριβέντση**
Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Διασκευή βιβλίου, ζωγραφική, προτάσεις διάσωσης του πλανήτη.

Διάρκεια:

5 δώρα

Τα βήματα:

Καταγραφή ανά ομάδες τεσσάρων κεφαλαίων μιας ιστορίας βασισμένη στο βιβλίο «ΕΣΚΑΠΑΖ-Το δώρο των θεών», της Αντωνίας Θεοχαρίδου. Κάνουμε διασκευή και βάζουμε τους θεούς του Ολύμπου να αναλάβουν δράση για τη διάσωση πλανήτη. Πήραμε ερεθίσματα από το περιβαλλοντικό πρόγραμμα: «Πλανήτης Γη, SOS». Εστίασαμε στις εξής θεματικές ενότητες:

1. Έδαφος
2. Ανακύκλωση
3. Αέρας
4. Νερό

Χρησιμοποιήσαμε την τεχνική της ιδεοθύελλας και καταγράψαμε ανά ομάδα τις πρώτες μας ιδέες.

Στο μάθημα των τεχνικών ασχολήθηκαν τα παιδιά με το βιβλίο «ΕΣΚΑΠΑΖ» και εμπνευσμένα απ' αυτό, δημιούργησαν σχετικές ζωγραφιές. Βασισμένοι στις παραπάνω δραστηριότητες, κάθε ομάδα ανέλαβε να ασχοληθεί με μια από τις παραπάνω θεματικές ενότητες και να καταγράψει προτάσεις για τη διάσωση του πλανήτη μας, χρησιμοποιώντας τις γνώσεις και τη φαντασία τους.

Άλλαξε την ιστορία και ολοκλήρωσέ την

Εκπαιδευτικός: **Ανδρονίκη Κυπριανίδου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Σταυροδρομίου Πέλλας**

Τάξη: **Ε΄ και Στ΄**

Τι κάναμε:

Η αφορμή ήταν ένα κείμενο της Γλώσσας Στ΄, δεύτερο τεύχος, «Το μηχάνημα». Διαβάζοντας το μάθημα οι μαθητές αντέδρασαν στην πλοκή και στο τέλος της ιστορίας και έτσι «αρπάξαμε» την ευκαιρία να τη μεταποιήσουμε. Δημιουργήσαμε μία ομάδα και τους δόθηκαν τρεις εναλλακτικές διαμόρφωσης-διόρθωσης, οι οποίες περιείχαν συναισθήματα, συμπεριφορές, ρόλους, καταστάσεις.

Υλικά:

Βιβλίο γλώσσας ΣΤ΄ τάξης, χαρτί φωτοτυπικού

Διάρκεια:

20-30 λεπτά

Τα βήματα:

1. Διαβάσαμε την ιστορία του βιβλίου.
2. Επεξεργαστήκαμε το κείμενο γλωσσικά.
3. Συζητήσαμε το ενδεχόμενο αλλαγής της πλοκής της ιστορίας.
4. Δόθηκαν με σύντομο τρόπο τρεις διαφορετικές φάσεις κατασκευής της ιστορίας.
5. Γραφή εκ νέου μετά από συλλογική απόφαση.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Στους μαθητές άρεσε η όλη διαδικασία γιατί το κείμενο προσφερόταν για διορθωτικές αλλαγές και ήταν κάτι που το ζήτησαν οι ίδιοι. Μπορούσαμε να επεκταθούμε περισσότερο αλλά, ο χρόνος είναι πολύ πιεστικός και έτσι αρκεστήκαμε σε αυτό. Η αρχική σκέψη ήταν να αλλάξουμε όλη την ιστορία και να δημιουργήσουμε άλλον ήρωα.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/9a.pdf>

Το αλεξίπτωτο βιβλίο

Εκπαιδευτικός: **Παναγιώτης Κωνσταντινίδης**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Κρύας Βρύσης Πέλλας**

Τάξη: **Α΄ (στο ολοήμερο πρόγραμμα)**

Τι κάναμε:

Ο τύπος των δημιουργικών δράσεων που επιλέχτηκε στις μικρές τάξεις (Α΄, Β΄) βασίστηκε στην κατασκευή μιας ιστορίας. Τα παιδιά διάλεξαν εικόνες, τις τοποθέτησαν σε μια διηγηματική και νοηματική σειρά, ενώ ακολούθως ο καθένας ξεχωριστά ή ανά ομάδες διατύπωναν προτάσεις που πρόσφεραν στην ιστορία συνέχεια και πλοκή. Η λογική επεξεργασία επικαλυπτόταν κάποτε από την αναπάντεχη ή απροσδόκητη τροπή που έπαιρνε η ιστορία αφού επιτρεπόταν να καλπάζει ελεύθερα η φαντασία και να μην περιορίζεται στα ασφυκτικά όρια της λογικής ακολουθίας.

Υλικά:

Σελίδες Α4, μολύβια, ηλεκτρονικός υπολογιστής, χρώματα.

Διάρκεια:

Φεβρουάριο – Μάιος

Τα βήματα:

Η συγγραφή της ιστορίας έγινε στο στάδιο των παράλληλων συνοδευτικών δραστηριοτήτων του δικτύου μέσα στην τάξη όπου η ιστορία «ταξίδευε» όχι από σχολείο σε σχολείο αλλά από θρανίο σε θρανίο, ώστε η τελική σύνθεση να απεικονίζει την κοινή ομαδική προσπάθεια των μαθητών.

1. Η τεχνική που ακολουθήσαμε ήταν να δώσουμε ένα αρχικό ερέθισμα στα παιδιά, ένα αρχικό πρόβλημα ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία της συγγραφής. Η σταδιακή συγγραφή του κειμένου κατορθώνεται μέσα από προπαρασκευαστικές εργασίες και δράσεις που εκτελεί το παιδί όταν γράφει. Ένα συναισθηματικό ερέθισμα, ένα γεγονός, οι εικόνες που τους δίνουμε κεντρίζουν τη δημιουργικότητα που μοιάζει με παιχνίδι. Έτσι δόθηκαν στους μαθητές διάσπαρτες εικόνες είτε από το διαδίκτυο είτε από βιβλία για παιδιά και τις τοποθέτησαν σε μια μυθιστορηματική σειρά με δράση και πλοκή.

2. Το επόμενο βήμα ήταν να συνθέσουν το σενάριο και να απογειωθεί η φαντασία με αποτέλεσμα οι ήρωες να σκαρφίζονται γεγονότα και να εμπλέκονται σε καταστάσεις που απαιτούν εγρήγορση κινήσεων αλλά και σκέψης. Κάθε μαθητής έβαζε τη δική του ψηφίδα και εκδοχή στην εξέλιξη της ιστορίας και συμπλήρωνε ο επόμενος. Συνευρέθηκαν οι σκέψεις όλων των παιδιών στην προσπάθεια προβολής

ενός κοινού αποτελέσματος και η ολοκλήρωση της ιστορίας καθρέφτιζε τις ικανότητες όλης της ομάδας δίχως τους διαξιφισμούς διεκδίκησης της μοναδικότητας και της αυθεντίας των ιδεών.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η διαδικασία επεξεργασίας της ιστορίας ανέδειξε κλίσεις δημιουργικότητας των μαθητών που αφορούν τον γραπτό λόγο, τη διαλογική ικανότητα, την ικανότητα πρόβλεψης της συνέχειας της ιστορίας και της διαχείρισης πιθανών αδιεξόδων που θα συναντούσαν αλλά και την εξεύρεση λύσεων και προτάσεων που θα αποφόρτιζαν το συναισθηματικό φορτίο. Η αλληγορική και συμβολική αποτίμηση κειμένων και εικόνων, η αναγνώριση των συναισθημάτων, όπως φόβος, χαρά, μαγεία, δημιουργία, υπήρξε άλλο ένα πλεονέκτημα της ενασχόλησης των παιδιών με τα κείμενα.

Ο καταιγισμός ιδεών, η περιγραφή, η συγγραφή, η δραματοποίηση, η υπερβατική αντιμετώπιση των καταστάσεων, η ομαδοσυνεργατική οργάνωση της τάξης που σέβεται τις ιδιαιτερότητες του καθενός, η ενίσχυση της αποκλίνουσας σκέψης των παιδιών που δεν αποσκοπεί να τιθασεύσει και να οριοθετήσει τη σκέψη τους εξορίζοντας τη φαντασία, ο ανασυνδυασμός δεδομένων είναι αρχές και μέθοδοι που εφαρμόστηκαν στην εξέλιξη του προγράμματος.

Δόθηκε ακόμα προτεραιότητα στην ανάπτυξη μορφών όπως η ολιστικότητα στην αντιμετώπιση του θέματος, η λειτουργική χρήση της γλώσσας, οι μεταγλωσσικές δεξιότητες επεξεργασίας του κειμένου σε διάφορα επίπεδα (διόρθωση λαθών, αναδιατυπώσεις, προσθήκες, αφαιρέσεις, αναδιατάξεις, αναζήτηση της γλωσσικής συνοχής, νοηματική συνεκτικότητα, πληροφοριακή πληρότητα και επικοινωνιακή καταλληλότητα) που σημαίνει ικανότητα νοηματοδότησης.

Το περιεχόμενο του κειμένου υπήρξε το πρώτιστο ενδιαφέρον κατά την επεξεργασία ενώ οι πρωταρχικές γλωσσικές δεξιότητες (ακρόαση, ανάγνωση, προφορική και γραπτή έκφραση), οι μεταγλωσσικές (γραμματική, συντακτικό) και οι μεταγνωστικές δεξιότητες (αυτοδιόρθωση, αυτοαξιολόγηση) αποτέλεσαν προστιθέμενη αξία στην κατασκευή του νοηματοφόρου περιεχομένου.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/10a.pdf>

Η ιστορία του ιπποπόταμου

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Μιχαηλίδου**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Διαβάσαμε μια ιστορία με έναν ιπποπόταμο (Ο Ιππόλυτος ιπποπόταμος, Σ. Ζαραμπούκα) και οι μαθητές έδωσαν ένα διαφορετικό τέλος.

Υλικά:

Μολύβια, μαρκαδόρους, ξυλομπογιές

Διάρκεια:

Ένα δίωρο

Τα βήματα:

Διαβάσαμε την ιστορία μέσα στην τάξη. Τα παιδιά φαντάστηκαν το τέλος της ιστορίας. Ζωγράφισαν τη σκηνή και έγραψαν από μια-δυο προτάσεις. Στη συνέχεια ζωγράφισαν αυτό που έγραψαν. Κάναμε ένα βιβλίο με τις ζωγραφιές αυτές.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Στους μαθητές άρεσε η όλη διαδικασία γιατί το κείμενο προσφερόταν για διορθωτικές αλλαγές και ήταν κάτι που το ζήτησαν οι ίδιοι. Μπορούσαμε να επεκταθούμε περισσότερο αλλά, ο χρόνος είναι πολύ πιεστικός και έτσι αρκεστήκαμε σε αυτό. Η αρχική σκέψη ήταν να αλλάξουμε όλη την ιστορία και να δημιουργήσουμε άλλον ήρωα.

Παραγωγή εικονοϊστορίας

Εκπαιδευτικός: **Μπίκου Ευανθία**

Σχολείο: **17ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία χωρισμένοι σε ομάδες με αφορμή εικόνες που έδειχναν: α) επαγγέλματα, β) τόπους, γ) ενέργειες και δ) αντικείμενα.

Υλικά:

Εικόνες με τα ανάλογα θέματα

Διάρκεια:

5 ώρες

Τα βήματα:

1. Δημιουργία 4 ομάδων των 6 μαθητών.
2. Απονομή ρόλων (προέδρου, γραμματέα, αφηγητή, βοηθών).
3. Προβληματισμός - Συζήτηση κατά ομάδα.
4. Συγγραφή ιστοριών Συγγραφή τίτλων.
5. Αυτοδιόρθωση και ανατροφοδότηση.
6. Τελική μορφή ιστορίας.
7. Παρουσίαση των ιστοριών στους συμμαθητές και ανάρτηση στο blog.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Δυσκολεύτηκαν οι μαθητές να συνδυάσουν τις εικόνες και να απελευθερώσουν τη φαντασία τους. Ξεκίνησαν πολύ χαλαρά και απλώς έβαζαν τις εικόνες στη σειρά. Χρειάστηκε να τους κεντρίσω και να τους ενεργοποιήσω με ερωτήσεις και με συζήτηση.

Σκόρπιες λέξεις και κόμικς

Εκπαιδευτικός: **Ντεξής Χρήστος**
Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Δ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία με σκόρπιες λέξεις και κάναμε μια ιστορία σε κόμικ.

Υλικά:

Εικόνες - φωτογραφίες από διάφορα περιοδικά

Διάρκεια:

2 ώρες

Τα βήματα:

1. Χωριστήκαμε σε ομάδες, βγάλαμε λέξεις από ένα σακούλι και κάναμε με αυτές την ιστορία μας.
2. Κάθε ομάδα έκανε το κόμικ της με μια ιστορία, κοινή για όλες τις ομάδες. Η ιστορία ήταν «Η Δόνα Τερηδόνα».

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Σε γενικές γραμμές, νομίζω ότι ήταν πετυχημένες και διασκεδαστικές οι δράσεις, αλλά δε συμμετείχαν όλοι με ενθουσιασμό.

Ο Φεγγαροσκεπαστής

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Ξηρού**
Σχολείο: **7ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Στ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε τη συνέχεια και το τέλος μιας ιστορίας με αφορμή το ποιητικό παραμύθι «Ο Φεγγαροσκεπαστής».

Υλικά:

Το βιβλίο «Ο Φεγγαροσκεπαστής».

Διάρκεια:

Τρεις διδακτικές ώρες η συνέχεια και το τέλος της ιστορίας και μία διδακτική ώρα η δραστηριότητα: Το φεγγάρι γελάει και το φεγγάρι κλαίει.

Τα βήματα:

1. Ξεφυλλίσαμε και ακούσαμε από την ιστοσελίδα του Μικρού Αναγνώστη (ΕΚΕΒΙ) (<http://www.mikrosanagnostis.gr/>) το ξεκίνημα της ιστορίας από το βιβλίο «Ο Φεγγαροσκεπαστής» (εκδ. Αίσωπος), ενός ποιητικού παραμυθιού που μιλάει για τη δύναμη της φιλίας και της αλληλεγγύης.
2. Σταματήσαμε την ιστορία στο σημείο που ο μικρός ήρωας, ο Τιμολέων, έχασε την καραμέλα που θα τον βοηθούσε να φτάσει στο φεγγάρι και να αναλάβει τη δουλειά του φεγγαροσκεπαστή.
3. Οι μαθητές χωρισμένοι σε τρεις ομάδες συνεργάστηκαν και έγραψαν τη συνέχεια και το τέλος της ιστορίας όπως τη φαντάστηκαν οι ίδιοι.
4. Στη συνέχεια η κάθε ομάδα διάβασε τη δική της ιστορία σε όλους τους μαθητές.
5. Τέλος, ακούσαμε τη συνέχεια της ιστορίας του βιβλίου από την ιστοσελίδα του Μικρού Αναγνώστη.

Προέκταση 1:

Μία δραστηριότητα που κάναμε σε σχέση με το συγκεκριμένο παραμύθι ήταν να χωριστούν αυτή τη φορά οι μαθητές σε δύο ομάδες. Στη μία ομάδα έδωσα το φύλλο εργασίας το φεγγάρι γελάει γιατί... και στην άλλη ομάδα το φεγγάρι κλαίει γιατί... Τα παιδιά τα συμπλήρωσαν με ποιητική διάθεση. Στη συνέχεια τα παιδιά στάθηκαν απέναντι και εναλλάξ διάβασαν αυτά που έγραψαν: Το φεγγάρι γελάει γιατί... Το φεγγάρι κλαίει γιατί...

Προέκταση 2:

Μια δεύτερη δραστηριότητα ήταν να δώσω στους μαθητές, στον καθένα χωριστά, ένα φύλλο Α4 στο οποίο είχα σχεδιάσει ένα μεγάλο μισοφέγγαρο μέσα στο οποίο τα παιδιά έγραψαν ποιήματα, αινίγματα και τραγούδια σε σχέση με το φεγγάρι. Κόψαμε την κόλλα στο σχήμα του μισοφέγγαρου και δέσαμε όλες τις σελίδες σε ένα μικρό βιβλιαράκι με θέμα το Φεγγάρι.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Οι μαθητές δούλεψαν ομαδικά με ενθουσιασμό. Συνεργάστηκαν άψογα. Διάβασαν τις ιστορίες τους στις άλλες ομάδες με περηφάνια. Προσωπικά απόλαυσα όλη τη διαδικασία και χάρηκα πρώτα με τη χαρά τους και μετά βέβαια με τις δημιουργίες τους.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/14a.pdf>

Τα κουτιά του «ποιος», «πού», «τι συνέβη»

Εκπαιδευτικός: **Φιλίππια Παπακωνσταντίνου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε 4 ιστορίες, μία κάθε ομάδα, με εικόνες από τα κουτιά του «ποιος», «πού», «τι συνέβη» και τις εικονογράφησαμε με σκοπό να τις κάνουμε βιβλίο με το πρόγραμμα flipping book.

Υλικά:

Διάφορες εικόνες προσώπων ή ζώων, τοποθεσιών και γεγονότων

Διάρκεια:

Τρία δώρα

Τα βήματα:

1. Ετοίμασα 4 κουτιά που τα ντύσαμε με χρωματιστές κόλλες γλασέ. Στο πρώτο κουτί του «ποιος» έβαλα διάφορες εικόνες ανθρώπων και ζώων τοποθετημένες με την κενή όψη προς τα πάνω ώστε να μην τις βλέπουν τα παιδιά, όταν θα διαλέγουν. Στο δεύτερο κουτί του «πού» έβαλα εικόνες με τοποθεσίες και στο τρίτο κουτί του «τι συνέβη» εικόνες με γεγονότα π.χ. πυρκαγιά, ληστεία, μουσική, γάμος, γενέθλια, πάρτι κ.ά. Όλες ήταν τοποθετημένες ανάποδα.
2. Τα παιδιά από κάθε ομάδα διάλεξαν δύο εικόνες από το κουτί του «ποιος» και μία από τα άλλα. Στη συνέχεια τους ζήτησα να τις βάλουν σε μια σειρά, όπως αυτά νομίζουν, και να φτιάξουν μια ιστορία την οποία θα έγραφαν.
3. Αφού έγραψε κάθε ομάδα την ιστορία της, τους ζήτησα να τη χωρίσουν έτσι ώστε κάθε κομμάτι να περιγράφει και μια εικόνα.
4. Κατόπιν τους μοίρασα κόλλες Α4, μία σε κάθε παιδί και ανέλαβε κάθε παιδί να αντιγράψει στην κόλλα του το κομμάτι της ιστορίας που θα εικονογραφούσε.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η δραστηριότητα αυτή άρεσε πολύ στα παιδιά. Τους κίνησαν το ενδιαφέρον τα κουτιά με τις εικόνες και είχαν περιέργεια να δουν τι θα τους πέσει από την «τυφλή» επιλογή. Βέβαια κάποια δυσκολεύτηκαν να φτιάξουν μια ιστορία με τις τυχαίες εικόνες, αλλά επειδή οι εικόνες τους έδιναν ταυτόχρονα και ιδέες για την πλοκή της ιστορίας στο τέλος τα κατάφεραν. Χάρηκαν πολύ επίσης με την εικονογράφιση της ιστορίας τους, αφού έκαναν «κερκίδα» φωνάζοντας «ιστορία, ιστορία». Η εικονογράφιση πραγματικά ήταν πολύ ωραία. Τους επισήμανα βέβαια να

χρωματίσουν όλη τη σελίδα, όπως είναι στα παραμύθια που διαβάζουν, γιατί με αυτές θα κάνουμε κι εμείς βιβλίο που θα μπορούν να το διαβάζουν στον υπολογιστή.

Αυτό που άρεσε σε μένα με αυτή τη δραστηριότητα ήταν ότι κέντρισε το ενδιαφέρον των παιδιών και παράλληλα τους βοηθούσε με τις εικόνες να φανταστούν πιο εύκολα και να γράψουν ευχάριστα μια ιστορία, έστω και μικρή. Το πρόβλημα των παιδιών μου που δεν «κατεβάζουν» και πολλές ιδέες διευκολύνθηκε με αυτόν τον τρόπο ώστε να ξεπεραστεί τουλάχιστον για αυτή την ιστορία. Οι ιστορίες μας, αν και μικρές και απλές, ήταν εξολοκλήρου δημιουργήματα των παιδιών, χωρίς δική μου παρέμβαση και αυτό νομίζω είναι το σημαντικό.

Σας στέλνω σε word δύο από τις ιστορίες. Στην πρώτη τα παιδιά διάλεξαν έναν ναυτικό κι ένα μάγο από το κουτί του «ποιος», ένα νησί από το κουτί του «πού» και πυροσβέστες που έσβηναν φωτιά από το κουτί του «τι συνέβη». Στη δεύτερη διάλεξαν ένα γέρο ντυμένο με μανδύα και έναν κύριο που αποκοιμήθηκε στην πολυθρόνα διαβάζοντας εφημερίδα από το κουτί του «ποιος», την Ακρόπολη των Αθηνών φωταγωγημένη τη νύχτα από το κουτί του «πού» και ένα αναλόγιο μουσικής με μια παρτιτούρα από το κουτί του «τι συνέβη».

Στις παρακάτω διευθύνσεις μπορείτε να δείτε τις ιστορίες μας σε ηλεκτρονική μορφή:

<https://cld.bz/users/trial-F1iS4Go/o-sophos-geros-kai-o-mousikos#6>

<https://cld.bz/users/trial-F1iS4Go/Publication>

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/15a.pdf>

Σύνθεση ιστορίας

Εκπαιδευτικός: **Ευφημία Παπασουλιώτη**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Στ'**

Τι κάναμε:

Κάναμε τέσσερις ιστορίες χωρισμένοι σε ομάδες τις οποίες ενώσαμε σε μία με αφορμή εικόνες από φωτογραφίες και περιοδικά.

Υλικά:

Φωτογραφίες

Διάρκεια:

Δύο δώρα

Τα βήματα:

Χωριστήκαμε σε 4 ομάδες. Κάθε ομάδα διάλεξε από έναν ήρωα, ένα τοπίο, ένα αντικείμενο και μια δραστηριότητα. Στη συνέχεια έκανε από μια ιστορία. Ενώσαμε τις τέσσερις ιστορίες σε μία και συνεχίζουμε...

Ο Πιάνο Μπιλ και το μυστήριο του Σκιάχτρου

Εκπαιδευτικός: **Αλεξάνδρα Πιλάντου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Στ'**

Τι κάναμε:

Τα παιδιά έγραψαν τη συνέχεια μιας ιστορίας χωρισμένοι σε ομάδες των δύο ατόμων.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια

Διάρκεια:

Δύο ώρες

Τα βήματα:

1. Αρχικά φτιάξαμε οχτώ ομάδες των δύο ατόμων. Οι ομάδες ήταν ολιγομελείς για να σκέφτονται και να γράφουν τις ιδέες τους όλοι οι μαθητές.
2. Στη συνέχεια τους έδωσα ένα περιληπτικό κομμάτι από το βιβλίο του Τζιάνι Ροντάρι: «Ιστορίες φτιαγμένες στη μηχανή», με τίτλο «Ο Πιάνο Μπιλ και το μυστήριο του Σκιάχτρου». Ζήτησα από τους μαθητές να γράψουν τη συνέχεια και το τέλος της ιστορίας.
3. Στο τέλος, κάθε ομάδα διάβαζε την ιστορία της στα υπόλοιπα παιδιά της τάξης.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η δραστηριότητα ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα, αφού με το σιωπηρό διάβασμα της ιστορίας τα παιδιά είχαν αρκετές ιδέες και όλα ήθελαν να τις καταγράψουν με προθυμία.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/17a.pdf>

Δημιουργία ιστορίας με την επιλογή τίτλων παραμυθιών

Εκπαιδευτικός: **Κατερίνα Πιστοπούλου**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Γιαννιτσών**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Επιλέχτηκε μια λέξη από 3-4 τίτλους παραμυθιών και κάθε μαθητής δημιούργησε μια μικρή ιστορία.

Υλικά:

Οι τίτλοι επιλέχτηκαν από τη συλλογή: «Ελληνικά Παραμύθια» Εκλογή Γ.Α. Μέγα.

1ος τίτλος: Η ΓΑΤΑ ΚΟΥΜΠΑΡΑ

2ος τίτλος: Η ΜΗΛΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ

3ος τίτλος: ΤΟΥ ΨΑΡΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

4ος τίτλος: Ο ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΗΣ

Διάρκεια:

Τρεις διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Παράθεση τίτλων στον πίνακα.
2. Συζήτηση με τους μαθητές.
3. Επιλογή τίτλου από κάθε μαθητή.
4. Καταγραφή της δικής τους ιστορίας με δικό τους τίτλο.
5. Ανάγνωση των ιστοριών στην τάξη και συζήτηση-προφορική αξιολόγηση.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Δείτε: http://greesch.blogspot.gr/2015/02/2-4_25.html

Συνεχίζοντας μία ιστορία που μας άρεσε

Εκπαιδευτικός: **Σοφία Ρώμα**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Διαβάσαμε το παραμύθι «Το ταξίδι της Λίζας» του Πολ Μαρ. Το ταξίδι αυτό μας άρεσε πολύ και δώσαμε στη Λίζα την ευκαιρία να επισκεφτεί και άλλες παράξενες χώρες.

Υλικά:

Το βιβλίο «Το ταξίδι της Λίζας», χρωματιστά σκληρά χαρτόνια Α4, μπογιές, κορδέλες, κομμάτια από διάφορα υφάσματα (μπομπονιέρες).

Διάρκεια:

4-5 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Η εκπαιδευτικός διάβασε το βιβλίο. Στη συνέχεια οι μαθητές, χωρισμένοι σε 4 ομάδες, έπαιρναν εναλλάξ το βιβλίο. Άλλοι παρατηρούσαν τις εικόνες και άλλοι διάβαζαν κομμάτια που τους έκαναν εντύπωση.
2. Κάθε ομάδα ανέλαβε να γράψει ένα ακόμα παράξενο ταξίδι για τη Λίζα. Δώσαμε έτσι την ευκαιρία στην πρωταγωνίστρια να ταξιδέψει σε τέσσερις ακόμα «ιδιαιότερες» χώρες.
3. Διπλώσαμε στα δύο ένα χρωματιστό χαρτόνι Α4. Από έξω τα παιδιά γράψανε τον τίτλο του βιβλίου και το διακοσμήσανε όπως επιθυμούσαν. Από μέσα, στη μια σελίδα κολλήσαμε ένα φύλλο τετραδίου (είναι ευκολότερο για τα παιδιά να γράφουν σε γραμμές) και οι μαθητές γράψανε την ιστορία που είχαν ετοιμάσει. Στη διπλανή σελίδα ζωγράφισαν την παράξενη χώρα που περιγράφουν στην ιστορία τους.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Στο βιβλίο ο συγγραφέας ακολουθεί ένα συγκεκριμένο μοτίβο. Η Λίζα επισκέπτεται μια παράξενη χώρα. Γίνεται περιγραφή της χώρας αυτής, στη συνέχεια η αστυνομία συλλαμβάνει τη «διαφορετική Λίζα» και οι αλλόκοτοι κάτοικοι της μαθαίνουν τι απαγορεύεται. Η Λίζα όμως δε θέλει να συμμορφωθεί και γι' αυτό δραπετεύει από τη χώρα αυτή. Το μοτίβο αυτό επαναλαμβάνεται και στα τέσσερα ταξίδια της πρωταγωνίστριας. Η επανάληψη αυτή βοήθησε πολύ τα παιδιά στη συγγραφή της

δικής τους ιστορίας, γιατί τα προέτρεψε να συνεχίσουν την ιστορία, βάζοντας όμως ταυτόχρονα και τις δικές τους, πολύ ενδιαφέρουσες, πινελιές.

Οδυσσέας Ελύτης

Εκπαιδευτικός: **Στοιλίδου Ελένη**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Δ'**

Τι κάναμε:

Οδυσσέας Ελύτης - Ερημονήσι - Ομαδική Εργασία.

Υλικά:

Φύλλο εργασίας, μπογιές για να βάψουν το ερημονήσι

Διάρκεια:

Μιάμιση ώρα

Τα βήματα:

Πρώτα ξεκινήσαμε ζωγραφίζοντας ένα νησί. Έπειτα τοποθέτησαν τον εαυτό τους και κάποιον φίλο τους σ' αυτό. Βάζοντας συννεφάκια, έγραψαν το διάλογο που είχαν με το νησί και τον φίλο τους. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες. Τους έδωσα μια φωτοτυπία με ένα έρημο νησί και τους ζήτησα να γράψουν τι θα τους έλεγε αυτό το νησάκι, π.χ. πώς περνάνε τον χρόνο τους, αν τους αρέσει η μοναξιά κ.λπ.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Στις συγκεκριμένες δραστηριότητες δεν αντιμετώπισα κάποιο πρόβλημα. Βγήκαν ωραίες ιστοριούλες τις οποίες θα τις χρησιμοποιήσουμε στο θεατρικό μας την ημέρα του βιβλίου (Απρίλιο).

Ποιος, πού, πότε, τι συνέβη

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Ταρπόγλου**
Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Τα παιδιά επέλεξαν τυχαία χαρτάκια από διάφορα κουτιά και με τα στοιχεία που τους έτυχαν δημιούργησαν μια ιστορία.

Διάρκεια:

2 ώρες

Τα βήματα:

1. Οι μαθητές έφεραν στην τάξη τέσσερα κουτιά, τα οποία είχαν διακοσμήσει εξωτερικά με χρωματιστά χαρτόνια και κορδέλες.
2. Μοίρασα χαρτάκια στα οποία τα παιδιά έγραψαν τέσσερα διαφορετικά στοιχεία. Στο πρώτο επινόησαν ένα χαρακτήρα (όνομα, ηλικία, εξωτερική εμφάνιση και γενικότερες ιδιαιτερότητες του προσώπου αυτού). Στο δεύτερο έγραψαν ένα μέρος, το οποίο μπορεί να ήταν είτε υπαρκτό είτε φανταστικό. Στο τρίτο έγραψαν μια ημερομηνία, μια εποχή, ένα έτος κ.ο.κ., ενώ στο τέταρτο χαρτάκι έγραψαν ένα γεγονός ή μια ανατροπή.
3. Ακολουθώντας το κάθε παιδί διάλεξε ένα χαρτάκι από κάθε κουτί και με τα συγκεκριμένα στοιχεία έγραψε μια ιστορία, την οποία και διαβάσαμε στην τάξη.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η δραστηριότητα ενθουσίασε ιδιαίτερα τα παιδιά. Σε αρχικό στάδιο, βέβαια, είχαν κάποιες φοβίες όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν να συνδέσουν άσχετες μεταξύ τους λέξεις (π.χ. καλοκαίρι με Χριστούγεννα ή κηδεία με κάποιον που γελάει όλη την ώρα), αλλά σύντομα "έφυγε" από πάνω τους το άγχος αυτό και τη θέση του πήραν η φαντασία και η δημιουργικότητα. Η δραστηριότητα αυτή επαναλήφθηκε με διαφορετικά στοιχεία αυτή τη φορά. Ήταν εντυπωσιακό το ότι η πλειοψηφία των παιδιών "αφέθηκε" ολοκληρωτικά, το διασκέδασε και κατάφερε να εκφραστεί κάνοντας θαύματα!

Δημιουργώ ιστορίες με έμφαση στην παρουσίαση του ήρωα

Εκπαιδευτικός: **Ράνια Τοζίδου**

Σχολείο: **61ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Στ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία χωρισμένοι σε 4 ομάδες, αφού δουλέψαμε φύλλα εργασίας για περιγραφή ήρωα και αφηγηματικές οπτικές, τοποθετώντας τον εαυτό μας στον ρόλο του αφηγητή.

Υλικά:

Λογοτεχνικά βιβλία

Διάρκεια:

8 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά έφεραν στην τάξη τα αγαπημένα τους λογοτεχνικά βιβλία. Διαβάσαμε τις ιστορίες των βιβλίων και τα παιδιά γνώρισαν τις αφηγηματικές οπτικές (ποιος αφηγείται την ιστορία). Στη συνέχεια έγραψαν μονολόγους σε πρωτοπρόσωπη αφήγηση, ξεκινώντας με δεδομένες φράσεις, όπως: «Όλα ξεκίνησαν πέρσι όταν εγώ γνώρισα...», «Ήταν μια στιγμή που δεν ήξερα αν πρέπει να γελάσω ή να κλάψω...», «Άκουσα ένα ουρλιαχτό έξω στο διάδρομο. Έτρεξα προς τη πόρτα και...», -«Δεν μπορούσα να θυμηθώ τίποτα απολύτως από το όνειρο, όμως ήξερα ότι...» (Γρόσδος, 2014).
2. Στη συνέχεια τα παιδιά διάβασαν στην τάξη αποσπάσματα των βιβλίων στα οποία παρουσιάζονται οι ήρωες-πρωταγωνιστές και στη συζήτηση που ακολούθησε δόθηκε έμφαση στα δύο χαρακτηριστικά: την εμφάνιση και τον χαρακτήρα του ήρωα.
3. Τα παιδιά στις ομάδες τους δημιούργησαν τον δικό τους ήρωα, με τη βοήθεια φύλλου εργασίας: Για να φτιάξεις έναν ήρωα χρειάζεσαι λέξεις για...(δέρμα, βλέμμα, μορφή, ρούχα, χαρακτήρα, δελτίο ταυτότητας). Στη συνέχεια δημιούργησαν τη ζωγραφιά του ήρωά τους.
4. Τα παιδιά στην ομάδα τους έγραψαν μία ιστορία με πρωταγωνιστή τον ήρωα που είχαν δημιουργήσει.
5. Οι ιστορίες διαβάστηκαν στην τάξη και ακολούθησε συζήτηση-σχόλια των ομάδων.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Θα ήταν χρήσιμο να δουλέψουμε δραστηριότητες για το ρόλο που διαδραματίζουν οι ανατροπές στην αφήγηση, δραστηριότητες για να προσθέσουμε και το στοιχείο των συγκρούσεων στην πλοκή και την «παραγωγική ανάγνωση» κειμένων για να αναζητήσουμε τα κίνητρα-επιθυμίες του χαρακτήρα.

Οι ζωγραφιές του «ποιος» και του «πού»

Εκπαιδευτικός: **Νίκη Τσέκα**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Κρύας Βρύσης Πέλλας**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Τα παιδιά την ώρα της ζωγραφικής ζωγράφισαν σε χαρτάκια έναν ήρωα και έγραψαν μερικά χαρακτηριστικά του. Σε ένα άλλο χαρτάκι ζωγράφισαν ένα μέρος, έναν τόπο, το «πού» της ιστορίας. Στη συνέχεια, σε χρόνο διαφορετικό, έδωσα στα παιδιά τυχαία τα χαρτάκια του «ποιος» και του «πού» και τους πρότεινα να γράψουμε με αυτά μια ιστορία.

Διάρκεια:

Η ιστορία και η ολοκλήρωση της εικονογράφησης έγινε σε ένα δίωρο. Εργάστηκαν σε ζευγάρια των δύο και κάποιοι ατομικά.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Τα παιδιά έγραψαν με ενθουσιασμό και σχετικά εύκολα τις ιστορίες. Νομίζω όμως ότι δεν έχουν έντονο το στοιχείο της ανατροπής.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/23a.pdf>

Το χαλάκι της αφήγησης

Εκπαιδευτικός: **Νίκη Τσέκα**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Κρύας Βρύσης**

Τάξη: **Γ΄**

Τι κάναμε:

Το χαλάκι της αφήγησης μας βοήθησε να ξεχωρίσουμε τα συστατικά στοιχεία της αφήγησης.

Υλικά:

Χρησιμοποιήσαμε το χαλάκι στην ανάλυση κειμένων από το βιβλίο της Γλώσσας :«Ο εγωιστής γίγαντας » και «Η πόλη χάθηκε στο χιόνι» που έχουν αφηγηματική δομή.

Τα βήματα:

Διαβάζαμε το κείμενο και στη συνέχεια ζητούσα από τα παιδιά με ερωτήσεις να βρουν τους ήρωες, τον τόπο, το πρόβλημα κ.λπ. Στις σωστές απαντήσεις προσθέταμε τα μαξιλαράκια (χαρτάκια συμπληρωμένα από πριν που απαντούσαν στις ερωτήσεις).

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Ήταν μια δραστηριότητα που πέτυχε το στόχο της και την είχα ως σημείο αναφοράς, όταν ζητούσα από τα παιδιά να φτιάξουν μια ιστορία. Σκέφτομαι, μήπως είναι καλύτερα να γράφουμε τις ιστορίες αφού πρώτα οι ομάδες συνθέσουν προφορικά τις ιστορίες τους στο χαλάκι της αφήγησης .

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/24a.pdf>

Αν ήμουν μέσα σε μια χιονόμπαλα...

Εκπαιδευτικός: **Ιωάννα Χατσίκου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Κατασκευάσαμε μια χιονόμπαλα και φανταστήκαμε τι θα μπορούσαμε να κάνουμε μέσα σε αυτήν.

Υλικά:

Σκούφοι, γάντια, μπουφάν, κασκόλ, υλικά για τη χιονόμπαλα (πλαστικά πιάτα, φωτογραφίες, χαρτιά πολύχρωμα, ψεύτικο χιόνι), χαρτί για το κείμενο

Διάρκεια:

Προετοιμασία: η φωτογράφιση περίπου 30΄

Κατασκευή: 30΄

Κύριο μέρος δραστηριότητας: 1 ώρα

Η φωτογράφιση γίνεται σε διαφορετική ημέρα από την κατασκευή και τη συγγραφή.

Τα βήματα:

1. Πρώτα βάλουμε σκούφους, κασκόλ, μπουφάν και γάντια και βγήκαμε φωτογραφία μπροστά σε ένα χιονισμένο τοπίο. Το χιονισμένο τοπίο δε χρειάστηκε στην κατασκευή, χρειάστηκε όμως στην «ψυχολογική» μας προετοιμασία. Πήραμε πόζες μπροστά στο φακό κάνοντας ό,τι θα κάναμε με το χιόνι.
2. Εκτυπώσαμε τις φωτογραφίες και προχωρήσαμε με την κατασκευή της χιονόμπαλας. Κόψαμε τον εαυτό μας γύρω γύρω και κολλήσαμε τη φωτογραφία σε ένα γαλάζιο χαρτί. Κολλήσαμε χιονονιφάδες-πούλιες. Κολλήσαμε το μισό στόμιο του πιάτου πάνω στο χαρτί. Γεμίσαμε με ψεύτικο χιόνι. Κλείσαμε το υπόλοιπο στόμιο του πιάτου. Κόψαμε το περίσσιο γαλάζιο χαρτί από γύρω.
3. Κλείσαμε τα μάτια και φανταστήκαμε πως έχουμε κλειστεί μέσα σε μια χιονόμπαλα. Εντοπίσαμε διάφορους ήχους που ακούγαμε, μυρωδιές που μυρίζαμε, αισθήσεις που καταλαβαίναμε με το σώμα και τα χέρια (κρύο, απαλό χιόνι κ.λπ.). Είχε φτάσει η στιγμή να αφεθούμε. Σκεφτήκαμε όλα αυτά που θα μπορούσαμε να κάνουμε και τα προτείναμε. Όλοι είχαν μια ιδέα, άλλοι δειλά και άλλοι με πολλή ζωντάρια και φαντασία.
4. «Παίξαμε» τις ιδέες μας. Παίξαμε με το χιόνι, το φάγαμε, φτιάξαμε χιονάνθρωπους κ.ά.
5. Γράψαμε όλα όσα φανταστήκαμε όταν ζήσαμε στη χιονόμπαλα.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η δραστηριότητα μας άρεσε όλους πάρα πολύ. Τα παιδιά με όλη την προετοιμασία (με τα χειμερινά ρούχα και το τοπίο) μπόκαν πραγματικά στον ρόλο. Η κατασκευή γίνεται σε μικρό σχετικά χρόνο και διασκεδάζει πολύ τα παιδιά. Κάνει ακόμα πιο ευχάριστη την ακόλουθη διαδικασία με τη συγγραφή. Μπορεί άνετα να γίνει από τα παιδιά όλων των τάξεων, αλλάζοντας φυσικά τις «απαιτήσεις» μας από το παραγόμενο κείμενο. Η δραστηριότητα πραγματοποιήθηκε με πρωτάκια το μήνα Δεκέμβριο και ωστόσο το κείμενο που έγραψαν μόνα τους είναι πολύ σπουδαίο.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/25a.pdf>

Ο φίλος μου ο...

Εκπαιδευτικός: **Ιωάννα Χατσίκου**
Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Φτιάξαμε μια κούκλα και αφηγηθήκαμε μια ιστορία με ήρωα αυτόν το χαρακτήρα.

Υλικά:

Υλικά κούκλας (τσόχες, κόλλες, ματάκια κ.λπ.), έγγραφο καταγραφής στοιχείων αφήγησης (το ανθρωπάκι της αφήγησης)

Διάρκεια:

Προετοιμασία, δουλειά με τις εικόνες περίπου 1½ ώρα. Κύριο μέρος δραστηριότητας 2 ώρες

Τα βήματα:

1. Σαν προοργανωτή χρησιμοποιήσαμε τις παρακάτω εικόνες. Δουλέψαμε προφορικά με τις εικόνες γνωρίζοντας τα κύρια σημεία της αφήγησης.

Γεγονός

Άφηνα τα παιδιά να παρατηρήσουν κάθε εικόνα (τις δείχνω καθεμιά ξεχωριστά) για λίγη ώρα. Μετά ζητούσα να σκεφτούν τι μπορεί να είχε συμβεί. Αυτό έγινε γι' αυτήν την εικόνα.

Γεγονός-πρωταγωνιστής

Σε αυτή την εικόνα κάναμε το ίδιο με πριν, αλλά ζήτησα να δώσουν κι ένα όνομα στον ήρωά τους, δηλαδή να διαμορφώσουν τη θεωρία τους περισσότερο σαν ιστορία.

Γεγονός-πρωταγωνιστής-τόπος-χρόνος

Στη διπλανή εικόνα ζήτησα να βάλουν μέσα στην αφήγησή τους το πού και το πότε. Άφησα λίγο περισσότερο χρόνο επεξεργασίας για να σκεφτούν κάποιον τόπο και κάποια χρονική στιγμή.

2. Δημιουργία κούκλας

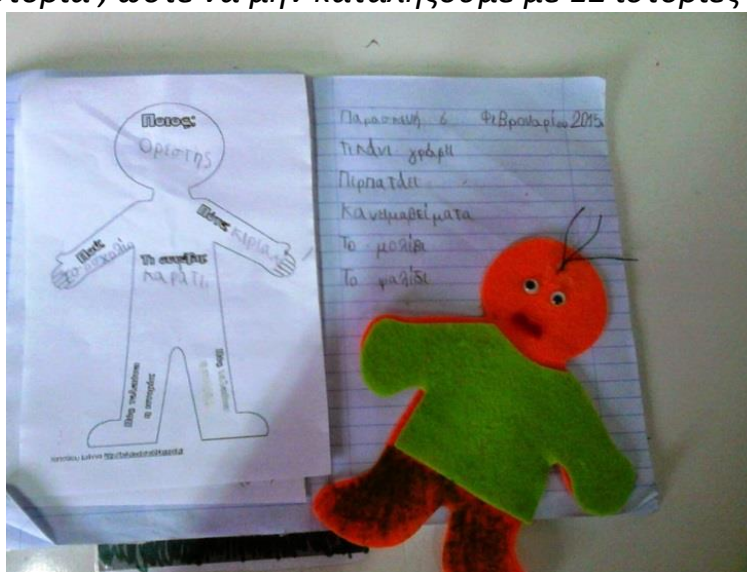
Αφού το συναρμολογήσαμε, κολλώντας τα μέρη του χρησιμοποιήσαμε το φύλλο καταγραφής -ανθρωπάκι αφήγησης- για να σημειώσουμε όλα τα σημαντικά σημεία της ιστορίας που θα φτιάχναμε.

3. Βασικά στοιχεία ιστορίας.

Έχοντας γνωρίσει τα βασικά στοιχεία μιας αφήγησης συμπληρώσαμε το φυλλάδιο με δικές μας εμπνεύσεις. Στο ξεκίνημα του δώσαμε ένα όνομα και το γράψαμε στο Ποιος; Μετά σκεφτήκαμε ένα μέρος και κάποια χρονική στιγμή και τα σημειώσαμε και αυτά. Τέλος σημειώσαμε το τι μπορεί να είχε συμβεί (γεγονός).

Εδώ τους είπα ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκφράσεις όπως: ξαφνικά, και τότε, σε μια στιγμή κ.ο.κ. Τους συμβούλεψα να βάλουν κάτι περίεργο ή αναπάντεχο, κάτι που δεν περιμένουμε και τους ζήτησα να το κρατήσουν για τον εαυτό τους μέχρι να αφηγηθούν την ιστορία, ώστε να μην καταλήξουμε με 12 ιστορίες πανομοιότυπες.

Το πώς τελειώνει η ιστορία; και πώς αισθάνεται ο ήρωας; δεν τα καταγράψαμε, απλά τα σκεφτήκαμε και τα συμπεριλάβαμε (κάποιοι) στην αφήγησή μας. Άφησα αρκετό χρόνο να δουλέψουμε την ιστορία μας χωρίς να παρεμβαίνω καθόλου. Βοήθησα μόνο όποτε ζητούσαν τα παιδιά για το πώς να γράψουν κάτι, όχι όμως στο δημιουργικό κομμάτι.

4. Αφήγηση ιστορίας

Κάθε παιδί έχοντας τις σημειώσεις του μπροστά μας αφηγήθηκε την ιστορία του.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Αφιέρωσα αρκετό χρόνο στην επεξεργασία των φωτογραφιών και άφησα όλους να μιλήσουν (δεν πιέστηκα και δεν πίεσα τον χρόνο γιατί ήθελα να γίνει καλή δουλειά). Πιστεύω πως με συνεχόμενες δραστηριότητες τα παιδιά εξοικειώνονται όλο και περισσότερο με τη διαδικασία της αφήγησης και απελευθερώνονται συναισθηματικά ώστε να αποκαλύπτουν και να μοιράζονται τις ιστορίες τους χωρίς ντροπή. Πολύ βασικός, βέβαια, ο έπαινος για κάθε προσπάθεια!

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/26a.pdf>

Δημιουργώ παραμύθι

Εκπαιδευτικός: **Χρύσα Σαμαρτζά**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία χωρισμένοι σε ομάδες με αφορμή διάφορες λέξεις ζωγραφίσαμε εικόνες από την ιστορία που δημιουργήσαμε και κάναμε ένα εξώφυλλο.

Υλικά:

Κόλλες Α4

Διάρκεια:

4 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Γράψαμε τις λέξεις στον πίνακα. Μετά τις γράψαμε ανάποδα για να δούμε αν μπορούμε να δημιουργήσουμε και άλλες λέξεις. Προσπαθήσαμε να δούμε αν οι λέξεις ζωγραφίζονται. Σκεφτήκαμε, αν μπορούν κάποιες από τις λέξεις μας να γίνουν ήρωες. Βρήκαμε τίτλο για το παραμύθι μας.
2. Χωριστήκαμε σε ομάδες. Γράψαμε στον πίνακα τις ερωτήσεις: Ποιοι... Πότε... Πού... Τι έγινε... τι θα γινόταν αν... Κάθε ομάδα έγραψε μέχρι 10 σειρές. Ενώσαμε τις εργασίες των ομάδων και βγήκε μια πολύ όμορφη και παράλογη ιστορία.
3. Ζωγραφίσαμε το παραμύθι. Κάθε παιδί διάλεξε να κάνει και μια εικόνα. Προσπαθήσαμε να βάλουμε τις ζωγραφιές σε μια λογική σειρά για να μοιάσει με εικονογραφημένη η ιστορία μας. Στο τέλος σε μια κόλλα χαρτί το κάθε παιδί ζωγράφισε ένα μόνο αντικείμενο και δημιουργήθηκε κάτι σαν κολάζ για εξώφυλλο.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Μας άρεσε πολύ η δραστηριότητα αυτή. Βέβαια στην αρχή τα παιδιά διαμαρτύρονταν. Δεν ήξεραν τι να γράψουν, δεν τους ερχόταν ιδέες, υπήρχε μια γκρίνια και μια αναστάτωση. Όμως όταν άρχισε να παίρνει μορφή η ιστορία μας, ενθουσιάστηκαν και φυσικά το καλύτερο τους ήταν όταν τους ζήτησα να ζωγραφίσουν την ιστορία

Το παπί με το πανί

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Καλτσίκη**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Γράψαμε ένα ποίημα με αφορμή την εικόνα του βιβλίου το παπί με το πανί (προαναγνωστικό στάδιο).

Υλικά:

Χαρτόνια

Διάρκεια:

10 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά με αφορμή την εικόνα αναρωτήθηκαν τι να απέγινε το παπί με το πανί.
2. Συζητήσαμε στην τάξη και κάθε παιδί είπε την δική του εκδοχή.
3. Εμπλέξαμε την εκδοχή κάθε παιδιού με τα γράμματα της αλφαβήτας και σχεδιάσαμε το ποίημα.
4. Κάθε παιδί έγραψε το δικό του δίστιχο σε ένα συννεφάκι.
5. Τα συννεφάκια συγκεντρώθηκαν και αναρτήθηκαν στην τάξη.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Τα παιδιά αντέδρασαν θετικά στην δραστηριότητα και το διασκέδασαν ειδικά επειδή ήταν ποίημα με αναπάντεχα στοιχεία. Τους άρεσε ιδιαίτερα η ανάρτηση του ποιήματος ως αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας.

Μια αλλιώτικη ιστορία

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Παπακωνσταντίνου**

Σχολείο: **8ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ομαδική ιστορία με αφορμή την άσκηση 12 του βιβλίου της Μ.Π, σελ.12 : «Γράψε μια δική σου ιστορία με τις λέξεις που βρίσκονται μέσα στη φωλιά: δάσος, πουλί, φωλιά, αυγά, εχθρός».

Υλικά:

Το τετράδιο εργασιών της Μ.Π. Μία κόλλα Α4 για το κάθε παιδί.

Διάρκεια:

2 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά έγραψαν από μια ιστορία στο τετράδιο εργασιών της Μ.Π.
2. Ύστερα τις διάβασαν μία - μία , ο καθένας τη δική του.
3. Σκεφτήκαμε να διαβάσει ο καθένας με τη σειρά του από μια πρόταση ανάλογα με το νούμερό του. Δηλ. ο πρώτος την πρώτη του πρόταση, ο δεύτερος τη δεύτερη του πρόταση κ.ο.κ. Τις γράψαμε στον πίνακα.
4. Έτσι βγήκε μια αλλιώτικη ιστορία. Τα παιδιά τη διάβασαν και σκέφτηκαν να τη διορθώσουμε για να γίνει πιο ωραία.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Δεν υπήρξαν δυσκολίες. Τα παιδιά είπαν αρκετές διαφορετικές ιδέες και χάρηκαν με την αλλιώτικη ιστορία που δημιούργησαν όλοι μαζί.

Τα τέσσερα κουτιά

Εκπαιδευτικός: **Νικόλαος Μπαρουτίδης**
Σχολείο: **24ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία χωρισμένοι σε ομάδες χρησιμοποιώντας τα συστατικά της αφήγησης από τέσσερα κουτιά.

Υλικά:

Τέσσερα κουτιά - χαρτάκια

Διάρκεια:

2 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά της Β' τάξης διακόσμησαν κατάλληλα τέσσερα κουτιά: το κουτί «ποιος», το κουτί «που», το κουτί «πότε» και το κουτί «τι συνέβη». Τοποθετήθηκαν μέσα τα ανάλογα χαρτάκια και παραδόθηκαν στα παιδιά της Γ' τάξης.
2. Τα παιδιά της Γ' τάξης χωρισμένα σε ομάδες των δύο ή τριών παιδιών, έχοντας τα συστατικά της αφήγησης, έγραψαν μια ιστορία.
3. Οι ιστορίες παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια της Β' και Γ' τάξης.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η όλη δραστηριότητα άρεσε στα παιδιά, ιδίως η συμμετοχή των παιδιών της Β' τάξης στη δημιουργία των κουτιών. Δυσκολεύτηκαν λίγο στην αρχή να συνδυάσουν τα τρία κουτιά (ποιος, που, πότε) με το τέταρτο (απλό γεγονός ή ανατροπή). Τελικά το αποτέλεσμα ήταν πρωτότυπο και εντυπωσιακό. Ήθελαν πολύ να παρουσιάσουν τις ιστορίες τους στην ολομέλεια της Β' τάξης.

Μια ιστορία με ζάρια

Εκπαιδευτικός: **Αντιγόνη Σιλιαχλή**

Σχολείο: **24ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Γράψαμε μια ιστορία χωρισμένοι σε ομάδες παίζοντας με τα ζάρια.

Υλικά:

Φύλλα χαρτιού A4, χρωματιστά μολύβια, ψαλιδάκι, κόλλα και κολλητική ταινία.

Διάρκεια:

5 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Κατασκευάσαμε ζάρια, αφού έκοψαν τα παιδιά το ανάπτυγμα του κύβου (που βρίσκεται στο παράρτημα του βιβλίου του μαθητή των μαθηματικών - α΄ τεύχος).
2. Με Καταιγισμό Ιδεών καταγράψαμε στον πίνακα τις πιθανές απαντήσεις στην ερώτηση ποιος (ήρωες), πού (τόπους), τι συνέβη ξαφνικά (ενέργεια κατάσταση, αντικείμενα μαγικά).
3. Τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες των δύο (ένα ζάρι ανά θρανίο) διάλεξαν π.χ. 6 τόπους και τους έγραψαν στις έδρες του κύβου (μία λέξη σε κάθε έδρα). Με αυτόν τον τρόπο δημιουργήσαμε 3 ζάρια με τόπους, 3 ζάρια με ήρωες, 3 ζάρια με μαγικά αντικείμενα.
4. Στη συνέχεια έγιναν 3 ομάδες παιδιών. Εξήγησα τους κανόνες του παιχνιδιού (ποιος είναι ο στόχος του παιχνιδιού μας, πόσες φορές ρίχνει το κάθε παιδί το ζάρι, με ποια σειρά, πόσο χρόνο έχουν). Κάθε ομάδα είχε 3 ζάρια (ένα με τους ήρωες, ένα με τόπους και ένα με μαγικά αντικείμενα). Μοίρασα σε κάθε παιδί από ένα φύλλο χαρτιού.
5. Ο πρώτος παίχτης έριχνε το ζάρι και με τη λέξη που του τύχαινε έκανε την αρχή της ιστορίας και την κατέγραφε στο φύλλο. Ο δεύτερος παίχτης έριχνε το ζάρι και συνέχιζε την ιστορία με βάση τη λέξη που του έδειξε το ζάρι. Με αυτό τον τρόπο η κάθε ομάδα έφτιαξε τη δική της ιστορία .
6. Κάθε παιδί εικονογράφησε αυτό που έγραψε στην ιστορία.
7. Κάθε ομάδα αποφάσισε για τον τίτλο της ιστορίας της.
8. Τέλος η κάθε ομάδα διάβασε την ιστορία της στην ολομέλεια της τάξης.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Μου άρεσε η δραστηριότητα γιατί το απόλαυσαν τα παιδιά και κατάφεραν, με πολύ απλό, εύκολο και ευχάριστο τρόπο, να γράψουν τρεις όμορφες ιστορίες. Τα παιδιά χάρηκαν ιδιαίτερα όλη την διαδικασία μέχρι να φτάσουν στο τελικό προϊόν. Τους άρεσε πολύ η κατασκευή των πρωτότυπων ζαριών. Τους ενθουσίασε και τους διασκέδασε η παιγνιώδη μορφή της δραστηριότητας. Τους δυσκόλεψε το ότι έπρεπε να «ενσωματώσουν» τη λέξη που τους τύχαινε στην ιστορία που ήδη είχε προηγηθεί (ιδιαίτερα τους παίχτες που έπαιξαν προς το τέλος).

Θα μπορούσε να υλοποιηθεί πιο εύκολα για τα παιδιά σε ομάδες των δύο τριών παιδιών (πράγμα το οποίο υποσχέθηκα στα παιδιά γιατί ήθελαν να «ξαναπαίξουν»).

Φτιάχνουμε τις δικές μας ιστορίες

Εκπαιδευτικός: **Όλγα Ταγγαλιανίδου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Ψυχικού Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Χωρισμένοι σε ομάδες έφτιαξαν ιστορίες βασισμένες σε τέσσερις εικόνες που διάλεξαν τυχαία από σακουλάκια με τα βασικά στοιχεία (ποιος, που πότε, τι).

Υλικά:

Εικόνες από περιοδικά

Διάρκεια:

4 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

Το πρώτο δίωρο τους διάβασα ένα παραμύθι που διαλέξαμε στην τύχη από τη βιβλιοθήκη της τάξης. Αφού κάναμε μια κουβέντα για το περιεχόμενό του προσπαθήσαμε να εντοπίσουμε τα βασικά του στοιχεία (ποιος, που, πότε), τα σημείωσα στον πίνακα και καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως αυτά είναι απαραίτητα για κάθε ιστορία. Τη δεύτερη ώρα διάλεξαν στην τύχη από μια εικόνα από τα σακουλάκια. Στη συνέχεια επεξεργάστηκαν τις εικόνες και τις έβαλαν στη σειρά (τα πρόσωπα, ο τόπος, ο χρόνος, το γεγονός). Κάθε ομάδα συνεργάστηκε χαμηλόφωνα και έφτιαξαν τη δική τους ιστορία. Τη δεύτερη ώρα η κάθε ομάδα παρουσίασε την ιστορία της αρχικά με παντομίμα και στη συνέχεια με λόγια.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Μια δυσκολία που παρουσιάστηκε ήταν την ώρα της παντομίμας όπου ήταν αρκετά δύσκολο να αποδώσουν κάποια στοιχεία όπως τον καιρό, τα επαγγέλματα κ.λπ. Ήταν όμως περισσότερο διασκεδαστικό από την απλή αφήγηση της ιστορίας τους. Δυσκολεύτηκαν, επίσης, αρκετά στο να συνδέσουν τις εικόνες μεταξύ τους και σε αυτό το σημείο νομίζω χρειαζότανε περισσότερη προετοιμασία από εμένα με επιπλέον δραστηριότητες ώστε να απελευθερωθούν και να αφήσουν τη φαντασία τους και να φτιάξουν μια «τρελή» ιστορία.

β' φάση

Ο Μαξ σε περιπέτειες

Εκπαιδευτικός: **Κυριακή Αμαραντίδου**

Σχολείο: **Πρότυπο Πειραματικό Δ. Σ. Φλώρινας**

Τάξη: **Α΄**

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Μπόλλα**

Σχολείο: **Δ. Σ. Βαλτοτοπίου Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Η Α΄ τάξη του Δημ. Σχ. Βαλτοτοπίου Σερρών άρχισε μια ιστορία (κείμενο και εικονογράφηση) και την απέστειλε σε ηλεκτρονική μορφή (jpg) στη Α΄ τάξη του ΠΠΔΣ Φλώρινας, του οποίου οι μαθητές/τριες κλήθηκαν να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν.

Υλικά:

Χαρτιά Α4 και μολύβια, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, φορητός υπολογιστής, ψηφιακός προβολέας

Διάρκεια:

Συνολικά διατέθηκαν και από τις δυο τάξεις περίπου 12 διδακτικές ώρες (μόνο για τη συγγραφή και εικονογράφηση της ιστορίας).

Τα βήματα:

1. Οι δύο εκπαιδευτικοί, μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, θέσαμε το πλαίσιο της συνεργασίας μας. Αποφασίσαμε να διερευνήσουμε τα ενδιαφέροντα των παιδιών, ώστε να καταλήξουμε στο θέμα που θα διαπραγματευτούμε.
2. Μετά από διάλογο στις τάξεις μας αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με τα ζώα και τη σχέση τους με τον άνθρωπο. Βασικός ήρωας του βιβλίου Γλώσσας της φετινής χρονιάς είναι ένας σκύλος, ο Μολύβιος, τον οποίο υπεραγαπούν τα παιδιά. Έτσι, σκεφτήκαμε να γράψουμε μια ιστορία με πρωταγωνιστή ένα σκυλάκι. Αποφασίσαμε να ξεκινήσουν τα παιδιά του Δ.Σ. Βαλτοτοπίου την ιστορία μας.
3. Αφού τα παιδιά διάβασαν τα μαθήματα του βιβλίου μας που αναφέρονταν στο σκυλάκι, τον Μολύβιο, για να τα ξαναθυμηθούν, χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες και η καθεμιά ανέλαβε τον ρόλο της. Δόθηκε στους μικρούς μαθητές η ευκαιρία να δημιουργήσουν με τη φαντασία τους διάφορες περιπέτειες με κάποιο άλλο σκυλάκι, το οποίο ονόμασαν Μαξ. Η κάθε ομάδα σκεφτόταν και μια διαφορετική περιπέτεια την οποία, αφού την έγραφαν σε χαρτί Α4 στη συνέχεια την εικονογράφούσαν.

4. Η ιστορία στάλθηκε στη Φλώρινα, αφού πρώτα οι σελίδες μετατράπηκαν σε μορφή jpg με τη βοήθεια σκάνερ και υπολογιστή. Τα παιδιά του Πειραματικού Φλώρινας είχαν δεδομένα το πού (τόπο), το πότε (χρόνο), το ποιοι (ήρωες) και την αρχή του πώς (πλοκή). Έπιασαν, λοιπόν το νήμα από εκεί και συνέχισαν την ιστορία...

Μεθοδολογικά αξιοποιήθηκε ο καταιγισμός ιδεών. Ως γνωστόν, ο καταιγισμός ιδεών (brainstorming ή ιδεοθύελλα) είναι μια τεχνική κατά την οποία τα παιδιά καλούνται να εκφράσουν τις αντιλήψεις ή τις ιδέες τους για ένα θέμα ελεύθερα. Με αφορμή μια ιδέα ή ένα ερώτημα τα παιδιά αναπτύσσουν τις σκέψεις τους πάνω στο θέμα χωρίς να αξιολογούνται ή να κρίνονται. Σκοπός είναι οι διάφορες ιδέες που προκύπτουν να ομαδοποιηθούν ώστε να προκύψουν οι διαφορετικές πτυχές του ζητήματος. Η τεχνική αυτή βασίζεται στις προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες των παιδιών αλλά και στη διαφορετικότητα των μελών μιας τάξης: ακριβώς επειδή κάθε παιδί είναι διαφορετικό, προσφέρει στην ομαδική διερεύνηση του θέματος τη δική του πτυχή κάνοντας τη συνολική οπτική πλουσιότερη.

Οι ιδέες καταγράφηκαν με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού λογισμικού Kidspiration, η αξιοποίηση του οποίου ενθουσίασε τα παιδιά, καθώς τους έδωσε τη δυνατότητα να δουν τις σκέψεις τους να ζωντανεύουν όλο χρώμα μπροστά στα μάτια τους.

Για την αποτύπωση της ιστορίας στο χαρτί εργαστήκαμε ομαδοσυνεργατικά. Τα παιδιά είναι ήδη χωρισμένα σε τέσσερις ομάδες των 5-6 μελών. Κάθε ομάδα ανέλαβε να γράψει το κείμενο και να εικονογραφήσει δύο σελίδες της ιστορίας. Τα παιδιά ανέλαβαν ρόλους σε αυτή τη διαδικασία: άλλα έγραψαν κι άλλα ζωγράρισαν, ανάλογα με τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους. Έχουν ασκηθεί στο να δουλεύουν κατ' αυτόν τον τρόπο, οπότε η διαδικασία ήταν εύκολη και ευχάριστη.

5. Μετά την ολοκλήρωση της ιστορίας σκεφτήκαμε να δημιουργήσουμε ένα βίντεο (μικρή ταινία), όπου θα προβάλλονταν μία μία οι σελίδες της, ενώ παράλληλα θα υπάρχει αφήγηση και μια μελωδία ως μουσικό χαλί. Το έργο αυτό ανέλαβαν ο Βαγγέλης Μαύρος στην ηχοληψία (με το πρόγραμμα cubate), το μοντάζ και την αφήγηση και η Χριστίνα Ιωσηφίδη στη σύνθεση της πρωτότυπης μουσικής και την αφήγηση. Το βίντεο δημιουργήθηκε με το πρόγραμμα επεξεργασίας Adobe premiere pro. Ευχαριστούμε τους δύο νέους για τη συμβολή τους.

6. Η ιστορία μας προβλήθηκε στη Φλώρινα την 27η Μαΐου 2015 σε ανοιχτή εκδήλωση με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου «Δημιουργικότητα και Δημιουργική Γραφή στην Εκπαίδευση» του σχολικού συμβούλου Π.Ε. Σταύρου Γρόσδου, και απέσπασε θετικά σχόλια

(http://neafiorina.blogspot.gr/2015/05/video_32.html).

Παράλληλα, στο Βαλτοτόπι η μικρή μας ιστορία βιβλιοδετήθηκε και μοιράστηκε σε όλα τα παιδιά.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η ιδέα της συνδημιουργίας μιας ιστορίας μάς ενθουσίασε εξ αρχής -εκπαιδευτικούς και παιδιά. Ελπίζουμε σε ακόμη πιο ουσιαστική και εποικοδομητική συνεργασία, με περισσότερες κοινές δράσεις.

Ενδεικτική βιβλιογραφία-Πηγές:

- Αρτζανίδου, Έ., Γουλής, Δ., Γρόσδος, Στ., Καρακίτσιος, Α. (2011). *Παιχνίδια φιλιαναγνωσίας και αναγνωστικές εμπυχωώσεις*. Αθήνα: Gutenberg
- Γρόσδος, Στ. (2014). *Δημιουργικότητα και Δημιουργική Γραφή στην Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- Κωτόπουλος, Η. Τ. (2012). “Η «νομιμοποίηση» της Δημιουργικής Γραφής”. *Κείμενα*, 15 (ηλεκτρονικό περιοδικό), διαθέσιμο στο: <http://keimena.ece.uth.gr/main/t15/03-kotopoulos.pdf>
- Μπακογεώργου, Ε. (μτφ) (2012). *Πώς να γράψεις το δικό σου βιβλίο*. Αθήνα: Πατάκη
- Νικολαΐδου, Σ. (2014). *Πώς έρχονται οι λέξεις. Τέχνη και τεχνική της δημιουργικής γραφής*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Ροντάρι, Τζ. (1985). *Γραμματική της φαντασίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Σουλιώτης, Μ. (2012). *Δημιουργική γραφή, Οδηγίες πλεύσεως, Βιβλίο εκπαιδευτικού*. Κύπρος: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- Χατζή, Μ. (2013). *Ο μαγικός κύριος Κολοτούμπας γράφει ιστορίες - Δημιουργική γραφή για παιδιά Δημοτικού*, διαθέσιμο στο: <http://free-ebooks.gr/el/>

Συγγραφή δύο ιστοριών

Εκπαιδευτικός: **Αγάπη Βράντση, Μαρία Θεοχάρη, Κυριάκος Πεντερίδης**

Σχολείο: **Δ. Σ. Κάτω Κλεινών Φλώρινας**

Τάξη: **Γ΄ και ΣΤ΄**

Εκπαιδευτικός: **Ηλίας Θερμίδης, Αικατερίνη Γκαϊταντζάκη**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Αρχικά επικοινωνήσαμε τηλεφωνικά και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με τους εκπαιδευτικούς του συνεργαζόμενου σχολείου από την Καλαμαριά. Αποφασίσαμε μαζί τους τη συγγραφή δύο ιστοριών και συμφωνήσαμε ως προς τη θεματολογία και τον χρόνο ολοκλήρωσής τους.

Στη συνέχεια, στο πλαίσιο του γενικότερου σχεδιασμού της δράσης για το Δημοτικό σχολείο Κάτω Κλεινών, ορίσαμε τους εκπαιδευτικούς του σχολείου μας Αγάπη Βράντση και Κυριάκο Πεντερίδη ως υπευθύνους για την υλοποίηση της πρώτης ιστορίας (σχετική με τη ζωή στο Βυζάντιο), ενώ για τη δεύτερη ιστορία (για την Ευρώπη και τις Πρέσπες) ορίσαμε ως υπεύθυνη την εκπαιδευτικό Μαρία Θεοχάρη.

Επιπλέον, προγραμματίσαμε την επίσκεψη όλων των εμπλεκόμενων μαθητών και εκπαιδευτικών του σχολείου μας στο Βιβλιολογείο της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, ώστε να ενημερωθούν για τη διαδικασία της βιβλιοδεσίας και να πειραματιστούν σχετικά, με απώτερο στόχο τη δημιουργία του δικού τους βιβλίου με τις δύο δικές τους προαναφερόμενες ιστορίες¹.

1^ο Στάδιο

Στείλαμε στα παιδιά του 1ου Δημοτικού σχολείου Καλαμαριάς την ιστορία με θέμα το Βυζάντιο, που έγραψαν τα παιδιά της Ε΄ τάξης του Δημ. Σχ. Κάτω Κλεινών ως συνέχεια της αρχικής ιστορίας που μας έστειλαν εκείνα και ζητήσαμε τη δική τους τελική εκδοχή.

2^ο Στάδιο

Στείλαμε στα παιδιά του 1ου Δημοτικού σχολείου Καλαμαριάς την ιστορία που έγραψαν οι μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του σχολείου μας με θέμα την Ευρώπη και τις Πρέσπες και ζητήσαμε να τη συνεχίσουν, ώστε να μας την επιστρέψουν και να την ολοκληρώσουμε εμείς.

3^ο Στάδιο

¹ Συνημμένα σάς παραθέτουμε σχετικό φωτογραφικό υλικό.

Αφορά την προσυμφωνημένη εικονογράφηση των δύο τελικών ιστοριών και την οπτικοποίησή τους από τους μαθητές των δυο σχολείων με χρήση λογισμικού παρουσίασης.

Υλικά:

- Για το 1^ο στάδιο: Η/Υ, Πίνακας, Χαρτιά και μολύβια
- Για το 2^ο στάδιο: φωτογραφίες, πίνακας, χαρτί A4, μολύβια και φαντασία
- Για το 3^ο στάδιο: εικόνες που αναζήτησαν τα παιδιά στο διαδίκτυο, εικόνες που ζωγράρισαν, Η/Υ, πρόγραμμα Movie Maker

Διάρκεια:

8 ώρες για την πρώτη ιστορία

10 δίωρα για τη δεύτερη ιστορία «Τα παιδιά τριγυρνούν στην Ευρώπη... παρέα με τον Μάρκο»

Τα βήματα:

Τα παρακάτω βήματα 1 έως 4 αφορούν το 1^ο στάδιο και υλοποιήθηκαν με την εργασία και υπό την εποπτεία των εκπαιδευτικών Αγάπης Βράντση και Κυριάκου Πεντερίδη, ενώ τα βήματα 5 έως 11, που αφορούν το 2^ο στάδιο και το βήμα 12 που αφορά το 3^ο στάδιο υλοποιήθηκαν με την εργασία και υπό την εποπτεία της εκπαιδευτικού Μαρίας Θεοχάρη.

1. Ενημερώσαμε τους μαθητές για τη συμμετοχή στη δράση και τη συνεργασία με το σχολείο της Καλαμαριάς. Μιλήσαμε τηλεφωνικά με τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό του συνεργαζόμενου σχολείου, συζητήσαμε μαζί του για την ακολουθούμενη διαδικασία και οριστικοποιήθηκε το σχέδιο εφαρμογής και υλοποίησης.

2. Τα παιδιά, της Ε΄ τάξης του σχολείου μας, διάβασαν την ιστορία που έλαβαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τους μαθητές του συνεργαζόμενου σχολείου. Συζήτησαν το περιεχόμενό της και σχολίασαν τα μηνύματά της.

3. Ανέτρεξαν στο σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος της Ιστορίας και διάβασαν τις ενότητες που σχετίζονταν με το χρονικό πλαίσιο που όριζε η ιστορία. Παράλληλα αναζήτησαν στο διαδίκτυο γενικότερα θέματα βυζαντινής ιστορίας. Σημειώνουμε εδώ πως δεν περιορίσαμε καθόλου την αναζήτησή τους και δεχθήκαμε τον προσανατολισμό της σκέψης τους προς κάθε κατεύθυνση.

4. Καταγράψαμε στον πίνακα τις ιδέες τους για τη συνέχεια της ιστορίας και τους προτείναμε την ομαδική συγγραφή της ιστορίας. Στη συνέχεια τα παιδιά σχημάτισαν δύο ομάδες (τεσσάρων και πέντε ατόμων) και η κάθε ομάδα έγραψε σε χαρτί A4 ένα κομμάτι της ιστορίας, βασισμένο στην ταξινόμηση των ατομικών ιδεών τους που είχε προηγηθεί στον πίνακα. Ακολουθώντας, η ολομέλεια συνέθεσε τα δυο κομμάτια και προέκυψε το ολοκληρωμένο κείμενο, το οποίο το μετατρέψαμε σε ηλεκτρονική

μορφή και το στείλαμε με email στους εκπαιδευτικούς του συνεργαζόμενου σχολείου για να μας επιστρέψουν το δικό τους τελικό κείμενο.

5. Καθώς θέλαμε η ιστορία που θα στείλουμε εμείς στο συνεργαζόμενο σχολείο να αποτελέσει ταυτόχρονα και κάλεσμα για τους μικρούς μαθητές και τους δασκάλους από το 1ο Δημοτικό σχολείο Καλαμαριάς να επισκεφθούν την Φλώρινα, σκεφτήκαμε η ιστορία μας να ξεκινά από την όμορφη Πρέσπα! Έτσι οι μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης συγκεντρώθηκαν σε μια τάξη και πρότειναν να συνδυαστεί και με το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα στο οποίο επίσης συμμετείχαμε (Teachers4 Europe). Άρα, η ιστορία μας αυτή θα ξεκινά από την ακριτική Φλώρινα και την Πρέσπα μας και θα «τριγυρνά» στην Ευρώπη, κάτι που αποδέχτηκε και το συνεργαζόμενο σχολείο.

6. Με διάφορες εικόνες, λοιπόν, που έφερα στην τάξη ξεκίνησαν τα παιδιά τη συγγραφή της ιστορίας, χωρισμένα σε τρεις ομάδες.

7. Κάθε ομάδα παρουσίασε την ιστορία της και στη συνέχεια, πήραμε στοιχεία και από τις τρεις ιστορίες για να φτιάξουμε μια ιστορία που θα μας αντιπροσωπεύει όλους.

8. Καταγράψαμε την τελική μας ιστορία και την αποστείλαμε στο συνεργαζόμενο σχολείο (1^ο μέρος).

9. Καθώς απάντηση δεν παίρναμε από το συνεργαζόμενο σχολείο και επειδή τα παιδιά ήθελαν πράγματι να ολοκληρωθεί η ιστορία τους αποφασίσαμε να την ολοκληρώσουμε εμείς! Η συνέχεια ήταν σχετικά εύκολη! Το ευρωπαϊκό πρόγραμμά μας «Τα παιδιά τριγυρνούν στην Ευρώπη» σχεδόν είχε ολοκληρωθεί! Οι εμπειρίες πολλές! Έτσι, τα παιδιά αποφάσισαν σε αυτό το «ταξίδι», της δικής τους ιστορίας, να επισκεφτούν τις χώρες που γνωρίσαμε καλύτερα φέτος, την Ιταλία, την Ισπανία και την Αυστρία και να μας μιλήσουν για τα σημαντικότερα μνημεία τους και για τους χορούς τους που τα είχαν ενθουσιάσει!

9. Τα παιδιά ζωγράφισαν το «μεταφορικό» τους μέσο, το «μαγικό χαλί» και επιβιβάστηκαν σε αυτό! Το ταξίδι ξεκινά!

10. Στη συνέχεια έφεραν και τον Μάρκο στην παρέα μας!

11. Έτσι ολοκληρώθηκε η ιστορία μας (2^ο μέρος).

12. Επόμενη σκέψη ήταν να βρουν στο διαδίκτυο εικόνες και να προσπαθήσουμε να ψηφιοποιήσουμε την ιστορία μας για να την παρουσιάσουν στους υπόλοιπους συμμαθητές, στους γονείς και στους δασκάλους τους! Βέβαια χρειάστηκαν και τη βοήθειά μου στην προσπάθειά τους αυτή και το αποτέλεσμα θα το δείτε σε δυο μικρά βίντεο, που ετοιμάσαμε:

<https://www.youtube.com/watch?v=D-9tiYvuBLQ> (1^ο μέρος)

<https://www.youtube.com/watch?v=DJJ1AqKQC6w> (2^ο μέρος)

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Οι μαθητές μας ενθουσιάστηκαν με την ιδέα της συμμετοχής τους στη δράση και ξεκίνησαν την εργασία τους με μεγάλη προθυμία. Αρχικά έγραψαν το κείμενο της

ιστορίας που αποτέλεσε τη συνέχεια στο αρχικό κείμενο των μαθητών του συνεργαζόμενου σχολείου και στη συνέχεια έγραψαν μια δεύτερη δική τους ιστορία. Στείλαμε τα δυο κείμενα στο συνεργαζόμενο σχολείο και περιμέναμε με αγωνία την απάντησή τους ώστε να ολοκληρώσουμε ομαλά το υλοποιούμενο προσυμφωνημένο σχέδιο. Όμως, προς απογοήτευσή μας, η απάντηση δεν ήρθε ποτέ παρά τις δικές μας προσπάθειες. Έτσι, η πρώτη εργασία μας έμεινε ανολοκλήρωτη σε τμήμα του 1^{ου} σταδίου και σε ολόκληρο το 3^ο στάδιο.

Όσον αφορά τη δική μας δεύτερη ιστορία ολοκληρώθηκε τελικά από τους ίδιους τους μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του σχολείου μας και συνδυάστηκε και με το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Teachers4 Europe, στο οποίο συμμετείχαν την ίδια περίοδο.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/2b.pdf>

Συγγραφή ιστορίας

Εκπαιδευτικός: **Φωτεινή Γιαννούση**
Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε΄**

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Δρένου**
Σχολείο: **7ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Δ΄**

Εκπαιδευτικός: **Κατερίνα Κριβέντση**
Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Αφού γράψαμε, τα παιδιά του Ε2 του 94ου Δ.Σ. Θεσσαλονίκης, κατά ομάδες, από μία ιστορία -βασισμένη σε εικόνες- τέσσερις συνολικά, τις στείλαμε στην Δ΄ τάξη του 7ου Δ.Σ. Γιαννιτσών. Τα παιδιά τις διόρθωσαν, τις διαφοροποίησαν και τις έστειλαν στην Ε1 τάξη του 94ου Δ.Σ. Θεσσαλονίκης. Αφού έκαναν και αυτά την παρέμβασή τους, ξαναέστειλαν τις τέσσερις ιστορίες στην Ε2 τάξη, όπου διορθώσαμε τις ιστορίες, και στη συνέχεια τις ενώσαμε και δημιουργήσαμε σε μία ιστορία.

Υλικά:

Φωτογραφίες κομμένες από εφημερίδες και περιοδικά, χαρτιά, μολύβια, ξυλομπογιές, μαρκαδόρους, κανσόν χαρτόνι, νερομπογιές.

Διάρκεια:

8 δώρα

Τα βήματα:

1. Δώσαμε στα παιδιά (που ήταν χωρισμένα σε 4 ομάδες), κομμένες φωτογραφίες από περιοδικά και εφημερίδες που ήταν σε τέσσερα σακουλάκια (στο πρώτο υπήρχαν πρόσωπα, στο δεύτερο αντικείμενα, στο τρίτο τοπία και στο τέταρτο δραστηριότητες). Κάθε ομάδα πήρε τυχαία 2 φωτογραφίες από κάθε σακούλι - συνολικά 8 φωτογραφίες. Τα παιδιά κατά ομάδες έγραψαν από μία ιστορία.
2. Η ιστορίες αυτές στάλθηκαν στην Δ΄ τάξη του 7ου Δ.Σ. Γιαννιτσών, τα οποία έκαναν την παρέμβασή τους στις ιστορίες. Στη συνέχεια τις παρέλαβαν τα παιδιά της Ε1 τάξης του 94ου Δ.Σ. Θεσσαλονίκης και διόρθωσαν τις ιστορίες.
3. Τις παρέλαβαν τα παιδιά της Ε2 τάξης του 94ου Δ.Σ. και ένωσαν τις 4 ιστορίες σε μία.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Τα παιδιά εργάστηκαν με χαρά και ενδιαφέρον. Μπορώ να πω με ειλικρίνεια πως οι ώρες που ασχολήθηκαν με τη συγγραφή της ιστορίας ήταν οι πιο ενδιαφέρουσες

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/3b.pdf>

Οι εικονοϊστορίες ενός λύκου

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Δρένου**

Σχολείο: **7ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Δ΄**

Εκπαιδευτικός: **Νίκη Τσέκα**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Κρύας Βρύσης Πέλλας**

Τάξη: **Γ΄**

Δράσεις του 7ου Δ. Σ. Γιαννιτσών

Τι κάναμε:

Επιλέξαμε εικόνες και τις στείλαμε στα παιδιά του άλλου σχολείου, για να γράψουν μία εικονοϊστορία. Επιπλέον συγγράψαμε κι εμείς μία εικονοϊστορία με τις ίδιες εικόνες και συγκρίναμε τα δύο δημιουργήματα.

Υλικά:

Η/Υ, βιντεοπροβολέας, περιβάλλον του Story bird.

Διάρκεια:

4 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Στο περιβάλλον εργασίας του Story bird, στο οποίο είναι εξοικειωμένα τα παιδιά από την περσινή χρονιά και δημιούργησαν αρκετές ιστορίες και στην Α΄ φάση του προγράμματος δημιουργικής γραφής, επέλεξαν τα παιδιά εικόνες που τους τράβηξαν την προσοχή και θα αποτελούσαν ωραία αφόρμηση για δημιουργία εικονοϊστορίας. Διάλεξαν για ήρωα έναν λύκο και κάποιες ανατρεπτικές εικόνες με συμπεριφορές που απείχαν από την αναμενόμενη συμπεριφορά ενός λύκου ως ήρωα παραμυθιού, οι οποίες θα κέντριζαν το ενδιαφέρον των παιδιών. Στη συνέχεια στείλαμε τις εικόνες αυτές στα παιδιά του άλλου σχολείου, ώστε να τις βάλουν στη σειρά και να δημιουργήσουν μία εικονοϊστορία.
2. Επιπλέον τα παιδιά έφτιαξαν και τη δική τους εικονοϊστορία με βάση τις επιλεγμένες εικόνες στο περιβάλλον του Storybird. Συζήτησαν αρχικά μία πρώτη τοποθέτηση των εικόνων, η οποία όμως τροποποιήθηκε εν μέρει κατά την πορεία εξέλιξης της ιστορίας. Μετά έπαιρναν το λόγο κυκλικά και έλεγαν μία πρόταση ο καθένας υφαίνοντας το δίκτυο της πλοκής της ιστορίας. Την πρόταση αυτή την καταγράφαμε στο περιβάλλον εργασίας του Story bird που προβαλλόταν στον βιντεοπροβολέα της αίθουσας. Το επόμενο παιδί μπορούσε να διορθώσει την πρόταση του προηγούμενου παιδιού αλλά και να τη συμπληρώσει με μία νέα

πρόταση δική του καθοδηγούμενο από τις εικόνες ή προτείνοντας αλλαγή της θέσης των εικόνων, σύμφωνα με την τροπή που έπαιρνε κάθε φορά η ιστορία. Έτσι ολοκληρώθηκε η ιστορία με τη συμμετοχή όλων των παιδιών της τάξης.

3. Στη συνέχεια στείλαμε την ιστορία μας στα παιδιά του συνεργαζόμενου σχολείου και όταν παραλάβαμε τη δική τους ιστορία τη διαβάσαμε, αντιπαραβάλλοντάς την με τη δική μας και σχολιάζοντας αλλαγές στη δομή, στη μορφή, στην πλοκή και στον τρόπο σκέψης.

Η εικονοϊστορία μας στο storybird:

<https://storybird.com/books/-7716/?token=c7js4xruc2>.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η εργασία ήταν απολαυστική για τα παιδιά, τα οποία όπως προλέχθηκε είναι ήδη εξοικειωμένα με τη δημιουργική συγγραφή εικονοϊστοριών στο περιβάλλον του Story bird, απολαμβάνοντας πάντα μία τέτοια ενασχόληση. Το ενδιαφέρον, όμως, αυτή τη φορά ήταν ότι η συγγραφή έγινε ομαδικά από το σύνολο της τάξης και όχι ατομικά ή σε μικρότερες ομάδες καθώς και το ότι περίμεναν με αγωνία το πώς θα ήταν η ιστορία των παιδιών του συνεργαζόμενου σχολείου. Διαπίστωσαν λοιπόν πώς οι ίδιες εικόνες μπορούν να αποτελέσουν αφορμή για διαφορετικές ιστορίες. Μάλιστα, εκτίμησαν περισσότερο την ιστορία των άλλων παιδιών από το δικό τους δημιούργημα, αφήνοντας στην άκρη οποιοδήποτε ίχνος ενδεχόμενου ανταγωνισμού ή εγωισμού, ενισχύοντας την άμιλλα και τη συνεργασία.

Δράσεις του 4ου Δ. Σ. Κρύας Βρύσης

Τι κάναμε:

Γράψαμε την ιστορία με βάση τις εικόνες που μας έστειλαν τα παιδιά του σχολείου που συνεργαζόμαστε

Υλικά:

Η/Υ, βιντεοπροβολέας, φύλλα με τις εικόνες εκτυπωμένες, κειμενογράφος

Διάρκεια:

5 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Στην αρχή ζητήσαμε από τα παιδιά να σχολιάσουν τις εικόνες που διάλεξαν τα παιδιά του σχολείου που συνεργαστήκαμε, τις οποίες προβάλαμε στην τάξη. Κάναμε ερωτήσεις του τύπου: «Τι βλέπεις εδώ;», «Τι νομίζεις ότι γίνεται εδώ;». Κατόπιν τα παιδιά δούλεψαν σε ομάδες των τεσσάρων. Τους δώσαμε

φωτοτυπημένες τις εικόνες για να τις βάλουν σε όποια σειρά θέλουν. Κάθε ομάδα ανακοίνωσε προφορικά την ιστορία έτσι όπως την σκέφτηκε.

2. Προβάλαμε στην τάξη την ιστορία που μας έστειλαν τα παιδιά του συνεργαζόμενου σχολείου. Κάθε παιδί διάβαζε την εξέλιξη της ιστορίας από εικόνα σε εικόνα. Ζητήσαμε από τα παιδιά να αλλάξουν την ιστορία. Τα παιδιά έδωσαν άλλο όνομα στον ήρωα και ακολούθησαν την πλοκή της ιστορίας, αλλά έδωσαν διαφορετική τροπή στα γεγονότα.

3. Τέλος γράψαμε στη ιστορία στον κειμενογράφο. Το κείμενο έγραφε η εκπαιδευτικός και προβαλλόταν ταυτόχρονα στην τάξη .

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/4b.pdf>

Η ελιά, ο αετός και το καλό παιδί

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Ιατράκη**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ΄**

Εκπαιδευτικός: **Αικατερίνη Πιστοπούλου**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Γ΄**

Τι κάναμε:

Επιλέχτηκε μια λέξη από 3-4 τίτλους και δόθηκε ο τίτλος της ιστορίας. Οι μαθητές μας ξεκίνησαν την ιστορία και οι μαθητές του 2ου Δ.Σ. Καλαμαριάς την ολοκλήρωσαν.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια, κηρομπογιές, μαρκαδόροι

Διάρκεια:

3 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Παράθεση τίτλων στο Φύλλο Εργασίας.

Πόσα λέει η **ελιά** πόσα ακούει ο λαγός...

Μια ανοιξιιάτικη εκδρομή

Αετός και αλεπού

Το φτωχό **καλό παιδί**

2. Συζήτηση με τους μαθητές.

3. Επιλογή τίτλου ιστορίας.

4. Ξεκίνημα της ιστορίας.

5. Αποστολή της ιστορίας.

6. Ολοκλήρωση- Εικονογράφηση.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η εμπειρία άρεσε πολύ στα παιδιά και περίμεναν με αγωνία να διαβάσουν την ιστορία ολοκληρωμένη. Στείλαμε φωτογραφίες των μαθητών μας και του Σχολείου μας και οι μαθητές του άλλου Σχολείου ανταπέδωσαν τη χειρονομία μας. Άρεσε πολύ στα παιδιά η ιδέα της γνωριμίας με τα παιδιά του άλλου Σχολείου. Υπήρξε ένα πολύ καλό πνεύμα συνεργασίας.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/5b.pdf>

Μια εκδρομή στο βουνό

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Ιατράκη**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ'**

Εκπαιδευτικός: **Αικατερίνη Πιστοπούλου**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Στείλαμε μια εικόνα στα παιδιά της Γ' τάξης του άλλου σχολείου τα οποία ξεκίνησαν την ιστορία και οι μαθητές μας την ολοκλήρωσαν.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, εικόνα (από το βιβλίο «Τα Ψηλά Βουνά» του Ζαχ. Παπαντωνίου)

Διάρκεια:

3 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά έστειλαν μια εικόνα στα παιδιά του άλλου σχολείου.
2. Τα παιδιά της τάξης παρατήρησαν την εικόνα, συζήτησαν και κατέληξαν στο ξεκίνημα μιας ιστορίας. Έγραψαν και έστειλαν την ιστορία τους στα παιδιά της άλλης τάξης.
3. Τα παιδιά, αφού τη διάβασαν, την ολοκλήρωσαν.
4. Τέλος, όλα τα παιδιά εικονογράφησαν την ιστορία.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Υπήρξε πνεύμα συνεργασίας. Η όλη διαδικασία ενθουσίασε τα παιδιά που έβαλαν όλη τους τη φαντασία για να πραγματοποιήσουν αυτή τη δραστηριότητα. Επίσης, οι μαθητές είδαν πολύ θετικά τη γνωριμία τους με τους μαθητές του άλλου Σχολείου.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/6b.pdf>

Το κρυφό μυστικό του δέντρου

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Ιατράκη**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ΄**

Εκπαιδευτικός: **Ελένη Στοϊλίδου**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Δ΄**

Τι κάναμε:

Στείλαμε στα παιδιά της άλλης τάξης έναν πίνακα ζωγραφικής και ζητήσαμε να γράψουν την αρχή μιας ιστορίας. Εμείς τη συνεχίσαμε και τα άλλα παιδιά έγραψαν το τέλος. Στη συνέχεια εικονογράφησαμε την ιστορία.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια, κηρομπογιές, μαρκαδόροι, πίνακας ζωγραφικής «**Atlas of Wander**» του **Σαλβαντόρ Νταλί**

Διάρκεια:

5 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Στείλαμε στα παιδιά της άλλης τάξης έναν πίνακα ζωγραφικής και ζητήσαμε να γράψουν την αρχή μιας ιστορίας.
2. Τα παιδιά μας έστειλαν την αρχή της ιστορίας τους, τη διαβάσαμε, γράψαμε τη συνέχεια και τους την ξαναστείλαμε.
3. Αφού διάβασαν τη συνέχεια έγραψαν το τέλος.
4. Στη συνέχεια ήρθαν στην τάξη μας και μας διάβασαν ολοκληρωμένη την ιστορία.
5. Τέλος όλα τα παιδιά εικονογράφησαν την ιστορία.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η εμπειρία άρεσε πολύ στα παιδιά και περίμεναν με αγωνία να διαβάσουν την ιστορία ολοκληρωμένη. Ήταν πιο εύκολη η συνεργασία και η επικοινωνία με την άλλη τάξη του σχολείου μας, σε σχέση με την αντίστοιχη δραστηριότητα με το σχολείο των Γιαννιτών. Τα παιδιά μπόρεσαν να βρεθούν στον ίδιο χώρο (στην τάξη μας) και να συνεργαστούν.

Παίζουμε όλοι μαζί

Εκπαιδευτικός: **Νικόλαος Καμπούρογλου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Βαλτοτοπίου Σερρών**

Τάξη: **Γ΄**

Εκπαιδευτικός: **Στεφάνια Μπλούχου**

Σχολείο: **Πρότυπο Πειραματικό Δ. Σ. Φλώρινας**

Τάξη: **Γ΄**

Τι κάναμε:

Δημιουργήσαμε μία ιστορία, Ξεκίνησε το ένα σχολείο την ιστορία. Την συνέχισε το άλλο σχολείο και την τέλειωσε το πρώτο. Διαβάσαμε ολόκληρη την ιστορία, συζητήσαμε πάνω σ' αυτή, βγάλαμε συμπεράσματα και τέλος ζωγραφίσαμε την ιστορία μας και δημιουργήσαμε ένα μικρό παραμύθι.

Υλικά:

Χαρτιά, ξυλομπογιές, μαρκαδόροι, Η/Υ.

Διάρκεια:

10 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Οι μαθητές του Βαλτοτοπίου, έπειτα από συζήτηση μέσα στην τάξη, αποφάσισαν για το θέμα της ιστορίας. Περιέγραψαν τον βασικό ήρωα της ιστορίας και περιέγραψαν το χαρακτηριστικό του γνώρισμα: τον εγωισμό. Ξεκίνησαν την ιστορία. Μόλις ολοκληρώθηκε το πρώτο μέρος το έστειλαν με e-mail στο Πειραματικό Φλώρινας
2. Τα παιδιά του Πειραματικού Φλώρινας πριν διαβάσουν την ιστορία ασχολήθηκαν πρώτα με τα βασικά στοιχεία ενός παραμυθιού (τόπος, χρόνος, ήρωας, δοκιμασία ήρωα, αίσιο τέλος). Στη συνέχεια προσέγγισαν τον ήρωα και τα χαρακτηριστικά του. Κατόπιν χωρίστηκαν σε ομάδες και έγραψαν τη συνέχεια της ιστορίας. Η κάθε ομάδα έγραψε ελεύθερα τη συνέχεια και στο τέλος διαβάστηκαν όλες οι επιμέρους ιστορίες στην τάξη. Η επιλογή έγινε μέσα από σύνθεση κι αφού διαβάστηκαν όλες οι επιμέρους συνέχειες. Γράφηκε η συνέχεια της ιστορίας και στάλθηκε με e-mail.
3. Το ίδιο ακριβώς έγινε και με το τρίτο και τελευταίο μέρος της ιστορίας. Διαβάστηκε στην τάξη του Δημοτικού Σχολείου Βαλτοτοπίου. Έγινε συζήτηση σχετικά με το τέλος της ιστορίας και κάθε ομάδα έγραψε το δικό της. Μετά από ανάγνωση έγινε σύνθεση και γράφηκε το τέλος της ιστορίας το οποίο στάλθηκε με e-mail.

4. Μετά το τέλος της ιστορίας μας έγινε συζήτηση για τα μηνύματα και τα διδάγματα που θα μπορούσε κάποιος να αντλήσει διαβάζοντάς τη. Μιλήσαμε για τον εγωισμό, την ομαδικότητα και τη συλλογικότητα.
5. Για την ολοκλήρωση της ιστορίας μας αποφασίσαμε να την εικονογραφήσουμε και να δημιουργήσουμε ένα παραμύθι δίνοντας τον τίτλο «Παίζουμε όλοι μαζί».
6. Οι εικόνες συγκεντρώθηκαν και δημιουργήσαμε ένα power point και ένα βίντεο.
7. Οι μαθητές του Βαλτοτοπίου έπειτα από συζήτηση μέσα στην τάξη αποφάσισαν για το θέμα της ιστορίας. Περιέγραψαν τον βασικό ήρωα της ιστορίας και περιέγραψαν το χαρακτηριστικό του γνώρισμα: τον εγωισμό. Ξεκίνησαν την ιστορία. Μόλις ολοκληρώθηκε το πρώτο μέρος το έστειλαν με e-mail στο Πειραματικό Φλώρινας.
8. Τα παιδιά του Πειραματικού Φλώρινας πριν διαβάσουν την ιστορία ασχολήθηκαν πρώτα με τα βασικά στοιχεία ενός παραμυθιού (τόπος, χρόνος, ήρωας, δοκιμασία ήρωα, αίσιο τέλος). Στη συνέχεια προσέγγισαν τον ήρωα και τα χαρακτηριστικά του. Κατόπιν χωρίστηκαν σε ομάδες και έγραψαν τη συνέχεια της ιστορίας. Κάθε ομάδα έγραψε ελεύθερα τη συνέχεια και στο τέλος διαβάστηκαν όλες οι επιμέρους ιστορίες στην τάξη. Η επιλογή έγινε μέσα από σύνθεση κι αφού διαβάστηκαν όλες οι επιμέρους συνέχειες. Γράφηκε η συνέχεια της ιστορίας και στάλθηκε με e-mail.
9. Το ίδιο ακριβώς έγινε και με το τρίτο και τελευταίο μέρος της ιστορίας. Διαβάστηκε στην τάξη του Δημοτικού Σχολείου Βαλτοτοπίου. Έγινε συζήτηση σχετικά με το τέλος της ιστορίας και κάθε ομάδα έγραψε το δικό της. Μετά από ανάγνωση έγινε σύνθεση και γράφηκε το τέλος της ιστορίας το οποίο στάλθηκε με e-mail.
10. Μετά το τέλος της ιστορίας μας έγινε συζήτηση για τα μηνύματα και τα διδάγματα που θα μπορούσε κάποιος να αντλήσει διαβάζοντάς τη. Μιλήσαμε για τον εγωισμό, την ομαδικότητα και τη συλλογικότητα.
11. Για την ολοκλήρωση της ιστορίας μας αποφασίσαμε να την εικονογραφήσουμε και να δημιουργήσουμε ένα παραμύθι δίνοντας τον τίτλο «Παίζουμε όλοι μαζί».
12. Οι εικόνες συγκεντρώθηκαν και δημιουργήσαμε ένα power point και ένα βίντεο.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Είχαμε πολύ καλή συνεργασία. Υπήρξε ενθουσιασμός και έντονη δημιουργικότητα. Οι μαθητές το χάρηκαν ιδιαίτερα. Χρησιμοποίησαν εκτός της συγγραφής της ιστορίας, την φαντασία τους για τη δημιουργία των ηρώων, την εικονογράφηση αλλά και τη χρήση των Η/Υ για τη δημιουργία του power point. Πήραν μέρος όλοι οι μαθητές, άλλοι συζητώντας και δίνοντας ιδέες, άλλοι ζωγραφίζοντας, άλλοι συγγράφοντας και άλλοι δουλεύοντας στους Η/Υ.

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε σε μια όμορφη πολιτεία ένα αγοράκι που το έλεγαν Μαρσέλ. Ήταν εννιά χρονών και πήγαινε στην Γ' τάξη. Ήταν αρκετά έξυπνος και δημοφιλής κι όλα τα παιδάκια τον αγαπούσαν και ήθελαν να παίζουν μαζί του. Ο Μαρσέλ είχε τα πιο όμορφα παιχνίδια και πάντοτε τα έφερνε στο σχολείο για να παίζει στο διάλειμμα με τα άλλα παιδιά.

Του άρεσε να παίζει μόνο με τα δικά του παιχνίδια και μούτρωνε όταν η δασκάλα του έλεγε: «Πρέπει να παίζουμε και τα παιχνίδια που θέλουν και τ' άλλα παιδιά». Δυστυχώς όμως ο Μαρσέλ ήταν εγωιστής και ήθελε να γίνονται τα πράγματα σύμφωνα με τις δικές του επιθυμίες.

Στη μέση της σχολικής χρονιάς ήρθε στην τάξη του Μαρσέλ ένας καινούριος μαθητής που τον έλεγαν Σπύρο. Του έμοιαζε πολύ! Ήταν κι αυτός έξυπνος, όμορφος κι είχε πολλά παιχνίδια όπως ο Μαρσέλ. Δεν ήταν όμως εγωιστής. Του άρεσε να παίζει παιχνίδια και των άλλων παιδιών της τάξης του.

Με τον καιρό ο Σπύρος έγινε περισσότερο δημοφιλής από τον Μαρσέλ και όλα τα παιδιά της τάξης επιθυμούσαν να παίζουν μαζί του παρά με εκείνον. Ο Μαρσέλ άρχισε να στεναχωριέται και να αναρωτιέται γιατί οι φίλοι του προτιμούν τον Σπύρο για να παίζουν μαζί. Τι να έφταιγε άραγε;

Τότε ο Μαρσέλ σκέφτηκε να αγοράσει ένα παιχνίδι που επιθυμούσαν να αποκτήσουν όλοι οι συμμαθητές του. Ήταν όμως πολύ ακριβό! Μετά από πολλές προσπάθειες κατάφερε να το αποκτήσει και να το παρουσιάσει στην τάξη του.

Οι συμμαθητές του άνοιξαν διάπλατα τα μάτια τους βλέποντας το εκπληκτικό νέο παιχνίδι του Μαρσέλ. Αρκετά παιδιά ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά του να παίξουν, όμως γρήγορα απογοητεύθηκαν όταν πρότειναν ένα νέο παιχνίδι.

Ο Μαρσέλ δεν μπορούσε να συνηθίσει στην ιδέα ότι «παίζουμε όλοι μαζί». Ήθελε ακόμα να γίνεται το «δικό του». Με τον καιρό έφτασε να ξαναβλέπει τα παιδιά της τάξης του να παίζουν χαρούμενα με τον Σπύρο κι αυτός μόνο να βλέπει...

Άρχισε να συνειδητοποιεί ότι θα έμενε μόνος του αν συνέχιζε την ίδια συμπεριφορά. Θυμήθηκε τα λόγια της δασκάλας του. Ίσως θα πρέπει να παίζω και τα παιχνίδια των άλλων, σκέφτηκε.

Την επόμενη μέρα ζήτησε από τους συμμαθητές του να παίζει κι αυτός με τα δικά τους παιχνίδια. Κι έτσι ο Μαρσέλ, ο Σπύρος και τ' άλλα παιδιά της τάξης έπαιζαν χαρούμενοι και ξέγνοιαστοι το ένα παιχνίδι μετά το άλλο.

Η Αγάπη και η Γκριζαμπέλα

Εκπαιδευτικός: **Ζηνοβία Κεσκινίδου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Βαλτοτοπίου Σερρών**

Τάξη: **Β΄**

Εκπαιδευτικός: **Βασιλική Αντωνογιάννη**

Σχολείο: **Πρότυπο Πειραματικό Δ. Σ. Φλώρινας**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Η αρχή έγινε από τα παιδιά της Β΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου Βαλτοτοπίου στα οποία δόθηκαν δύο τυχαίες εικόνες. Ξεκίνησαν με βάση αυτές να γράφουν μια ιστορία. Στη συνέχεια στάλθηκε (συνοδευόμενη από ένα γράμμα και ζωγραφιές) στα παιδιά της Β΄ τάξης του Πρότυπου Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Φλώρινας για να τη συνεχίσουν. Η ιστορία αυτή ταξίδεψε 2-3 φορές στα δύο σχολεία μέχρι να ολοκληρωθεί και να καταλήξουμε από κοινού σε ένα τελικό αποτέλεσμα.

Υλικά:

Χρησιμοποιήθηκαν χαρτιά, μολύβια, ξυλομπογιές, μαρκαδόροι, φάκελοι, γραμματόσημα.

Διάρκεια:

8 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Δώσαμε στα παιδιά του Βαλτοτοπίου δύο εικόνες από τις οποίες εμπνεύστηκαν τους ήρωες, έκαναν την περιγραφή τους, τους έδωσαν ονόματα και έγραψαν την αρχή της ιστορίας. Αυτή, γραμμένη και εικονογραφημένη από τα παιδιά, μαζί και με ένα γράμμα για γνωριμία των παιδιών των δύο σχολείων, στάλθηκε στο σχολείο της Φλώρινας.
2. Τα παιδιά της Φλώρινας πήραν το γράμμα από το Βαλτοτόπι. Αφού το διάβασαν μέσα στην τάξη, έγραψαν όλα μαζί τη δική τους απάντηση. Αυτό έγινε σε συνδυασμό και με την ενότητα της Γλώσσας «Αλληλογραφώ», όπου οι μαθητές διδάσκονταν πώς να γράφουν μία επιστολή. Έπειτα, αφού διάβασαν την αρχή της ιστορίας, έγραψαν τη συνέχεια και το τέλος όπως αυτά το φαντάστηκαν και έδωσαν ένα τίτλο. Το εικονογράφησαν, ζωγράρισαν το εξώφυλλο, αλλά και το κάθε παιδί ξεχωριστά έκανε μία ζωγραφιά που του έκανε εντύπωση από το κείμενο που έφτιαξαν. Στη συνέχεια πήγαν όλοι μαζί στο ταχυδρομείο και τα έστειλαν όλα σε ένα φάκελο, περιμένοντας να έρθει και το τέλος της ιστορίας από τους μαθητές του άλλου σχολείου για να δουν αν θα ταιριάζει με το δικό τους.

3. Παράλληλα με τη συγγραφή της συνέχειας της ιστορίας από τα παιδιά της Φλώρινας, τα παιδιά του Βαλτοτοπίου έγραψαν και εικονογράφησαν τη δική τους συνέχεια και το δικό τους τέλος στην ιστορία, περιμένοντας όμως τη συνέχεια και το τέλος της ιστορίας από το άλλο σχολείο.

4. Τα παιδιά του Βαλτοτοπίου έλαβαν το φάκελο από τα παιδιά της Φλώρινας με τη συνέχεια, το τέλος και τον τίτλο της ιστορίας. Τα διάβασαν και τους άρεσαν πολύ. Επίσης ενθουσιάστηκαν και με το γράμμα και τις ζωγραφιές των παιδιών.

5. Τα παιδιά του Βαλτοτοπίου έστειλαν στα παιδιά της Φλώρινας τη δική τους συνέχεια και το τέλος στην ιστορία μαζί με ένα τελευταίο γράμμα.

6. Τα παιδιά στη Φλώρινα διάβασαν το τελευταίο γράμμα και το τέλος της ιστορίας όπως το φαντάστηκε η άλλη τάξη και τους άρεσε πολύ. Διαπίστωσαν ότι μια ιστορία μπορεί να γραφτεί με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους. Επίσης ενθουσιάστηκαν με τις ζωγραφιές των παιδιών. Εξέφρασαν μάλιστα την επιθυμία να συναντηθούμε κάποια στιγμή με τα παιδιά του άλλου σχολείου και να συνεχίσουμε την αλληλογραφία και του χρόνου.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η συνεργασία μας ήταν πολύ καλή. Ήταν κάτι πρωτόγνωρο τόσο για μας τις εκπαιδευτικούς που συμμετείχαμε όσο και για τα ίδια τα παιδιά. Καθώς η επικοινωνία μας έγινε με αλληλογραφία μέσω ταχυδρομείου, μπορέσαμε να εκμεταλλευτούμε διαθεματικά και άλλα μαθήματα, όπως τη Γλώσσα (γράφοντας γράμμα για τα παιδιά του άλλου σχολείου), τη Μελέτη (στέλνοντας όλο το υλικό σε φάκελο με το ταχυδρομείο) και τα Εικαστικά. Τα παιδιά ήταν πολύ θετικά στην επικοινωνία και τη συνεργασία των δύο σχολείων και έπαιρναν με ενθουσιασμό το φάκελο με το γράμμα, τις ιδέες και τις ζωγραφιές των άλλων παιδιών. Αυτός ο τρόπος επικοινωνίας άρεσε σε όλους μας και το χαρήκαμε πολύ.

Επίσης πολύ θετικό ήταν ότι στις διάφορες δραστηριότητες έπαιρναν μέρος όλα τα παιδιά, είτε συζητώντας και λέγοντας τις ιδέες τους, είτε γράφοντας, είτε ζωγραφίζοντας. Μάλιστα ζωγραφιές σχετικές με την ιστορία έκαναν όλα τα παιδιά.

Μια δυσκολία ωστόσο που παρατηρήθηκε και από τις δύο πλευρές ήταν ο λιγιστός χρόνος που υπήρχε για την υλοποίηση του προγράμματος.

Από μηχανής θεοί σε δράση για τη σωτηρία της Γης

Εκπαιδευτικός: **Αικατερίνη Κριβέντση**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε΄**

Εκπαιδευτικός: **Φωτεινή Γιαννούση**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Με αφορμή το βιβλίο «ΕΣΚΑΠΑΖ ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΩΝ ΘΕΩΝ» της Θεοχαρίδου Αντωνίας, εκδόσεις ΟΣΕΛΟΤΟΣ 2014, χωρίσαμε την ιστορία μας σε τέσσερα κεφάλαια και κάθε ομάδα επεξεργάστηκε ένα από αυτά. Αφού τα ξανά επιμελήθηκαν τα στείλαμε στους μαθητές της Ε2 του 94^ο Δ.Σ. Θεσσαλονίκης. Οι μαθητές έκαναν την παρέμβασή τους και μας επέστρεψαν τα κεφάλαια ενωμένα σε μία ιστορία. Από κει και πέρα αναγκαστικά εγκαταλείψαμε την αρχική δομή της ιστορία μας και συνεχίσαμε να την εμπλουτίζουμε με ιδέες και στο τέλος την ολοκληρώσαμε.

Υλικά:

Το βιβλίο «ΕΑΚΑΠΑΖ ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΩΝ ΘΕΩΝ», συμπεράσματα και φωτογραφίες από το περιβαλλοντικό πρόγραμμα που έτρεξε το Α τρίμηνο, νερομπογιές, μαρκαδόρους, κανσόν χαρτόνι, ξυλομπογές, μολύβια.

Διάρκεια:

8 δώρα

Τα βήματα:

1. Με αφορμή το βιβλίο «ΕΣΚΑΠΑΖ ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΩΝ ΘΕΩΝ» της Θεοχαρίδου Αντωνίας, εκδόσεις ΟΣΕΛΟΤΟΣ 2014, που επεξεργάστηκαν τα παιδιά στο μάθημα των εικαστικών και ενός περιβαλλοντικού προγράμματος στα πλαίσια της ευέλικτης Ζώνης, «Πλανήτη γη SOS» και στην δική μας ιστορία οι Θεοί του Ολύμπου αναλαμβάνουν δράση για τη σωτηρία της γης από τα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκύπτουν από τον σύγχρονο τρόπο Ζωής των ανθρώπων. Σχηματίζουμε τέσσερις ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει να περιγράψει δραστηριότητες και μέτρα που λαμβάνουν οι θεοί για να σωθεί η γη μας. Γίνονται προσπάθειες λοιπόν για τη σωτηρία, του αέρα του εδάφους, του νερού και την απαλλαγή από τα σκουπίδια. Αυτά αποτελούν και τα τέσσερα βασικά κεφάλαια της ιστορίας μας. Άρχισε η κάθε ομάδα να καταγράφει τις ιδέες της.

2. Τα κείμενα στάλθηκαν στους μαθητές της Ε2 τάξης του 94 ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης, τα οποία έκαναν τη παρέμβασή τους. Δυστυχώς δεν μας δόθηκε η δυνατότητα να

συνεργαστούμε με μαθητές από του 7^ο Δ.Σ. Γιαννιτσών και έτσι αναγκαστήκαμε να περιοριστούμε στο Ε2 του σχολείου μας, για να μην χάσουμε τη δυνατότητα ολοκλήρωσης του προγράμματος.

3. Αφού παραλάβαμε την ιστορία μας συνεχίσαμε να την εμπλουτίζουμε και να προτείνουμε λύσεις στο πρόβλημα. Τέλος ζωγραφίσαμε...

Ντούμπα - Μαν

Εκπαιδευτικός: **Ανδρονίκη Κυπριανίδου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Σταυροδρομίου Πέλλας**

Τάξεις: **Ε' - Στ'**

Εκπαιδευτικός: **Ιωάννης Ζαφειρέλης**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Ε'**

Τι κάναμε:

Οι εκπαιδευτικοί συζητήσαμε και αποφασίσαμε από κοινού να φτιάξουμε έναν δικό μας ήρωα, να τον ζωγραφίσουμε και να τον χαρακτηρίσουμε. Δουλέψαμε με όρεξη γιατί μας άρεσε πολύ η δημιουργία ενός ήρωα και στείλαμε τις ιδέες μας στο άλλο σχολείο. Άρχισε να δημιουργείται μία νέα ιστορία, η οποία πηγαινοερχόταν ανά εβδομάδα από το ένα σχολείο στο άλλο μέχρι να ολοκληρωθεί. Η ιστορία «εξιτάρισε» τους μαθητές για το ποιος θα γράψει την πιο περιπετειώδη συνέχεια και της δώσαμε και τον τίτλο Ντούμπα-μαν.

Υλικά:

Χαρτιά, μολύβια, νερομπογιές, χρώματα ζωγραφικής

Διάρκεια:

Μία ώρα την εβδομάδα για δύο μήνες.

Τα βήματα:

1. Δημιουργία ήρωα από τα παιδιά
2. Χαρακτηρισμός ήρωα από τα παιδιά
3. Σχεδίαση του ήρωα από τα παιδιά
4. Αποστολή της εικόνας με το χαρακτηρισμό του ήρωα στο άλλο σχολείο
5. Συγγραφή πρώτου μέρους της ιστορίας από τα παιδιά της Καλαμαριάς.
6. Επανάκτηση της ιστορίας και συνέχιση της γραφής από τα παιδιά του Σταυροδρομίου.
7. Επαναποστολή της ιστορίας για συνέχιση της συγγραφής από τα παιδιά της Καλαμαριάς.
8. Ολοκλήρωση της ιστορίας από τα παιδιά του Σταυροδρομίου.
9. Εικονογράφηση της ιστορίας από τα παιδιά του Σταυροδρομίου.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η συνεργασία μεταξύ μας και με τα παιδιά ήταν κάτι παραπάνω από άριστη. Από την πρώτη στιγμή αρχίσαμε να δουλεύουμε χωρίς κανένα πρόβλημα. Μάλιστα

κάποια στιγμή αρχίσαμε να βλέπομαστε μαζί με τα παιδιά μέσω skype. Αυτό «εξιτάρισε» περισσότερο τα αγοράκια του Σταυροδρομίου γιατί τα παιδιά της Καλαμαριάς έχουν πολλά κοριτσάκια στη σύνθεση της τάξης. Το μόνο που χρειαζόμασταν ήταν περισσότερος χρόνος και μία κοινή εκδρομή για προσωπική επαφή.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/11b.pdf>

Ιστορίες εμπνευσμένες από πίνακες ζωγραφικής

Εκπαιδευτικός: **Ευανθία Μπίκου**

Σχολείο: **17ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ'**

Εκπαιδευτικός: **Νικόλαος Μπαρουτίδης**

Σχολείο: **24ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Γ'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε δύο ιστορίες χρησιμοποιώντας πίνακες ζωγραφικής. Τα παιδιά της Τρίτης τάξης του 24^{ου} Δ.Σ. Σερρών, αφού χωρίστηκαν σε δύο ομάδες, ξεκίνησαν να γράφουν δύο ιστορίες που εμπνεύστηκαν από έναν πίνακα ζωγραφικής, που τους παρουσιάσαμε. Τις ιστορίες τις συνέχισαν τα παιδιά του 17ου Δ.Σ. Καλαμαριάς βασισμένα σε άλλους δύο πίνακες που τους παρουσιάσαμε. Αυτό έγινε άλλη μια φορά. (4 πίνακες σύνολο). Έτσι τα παιδιά έγραψαν δύο ιστορίες και στη συνέχεια τις εικονογράφησαν.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια, χρώματα, πίνακες ζωγραφικής, είδη δεσίματος σπιράλ

Διάρκεια:

16 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά των δύο σχολείων έγραψαν και έστειλαν εαυτοποιήματα ή κάτι που τους χαρακτηρίζει για να συστηθούν και να γνωριστούν μεταξύ τους.
2. Χωρίσαμε τα παιδιά των Σερρών σε δύο ομάδες και τα παιδιά της Θεσσαλονίκης σε τέσσερις ομάδες (οι δύο ομάδες του 17ου Δ.Σ. Καλαμαριάς συνεργάστηκαν με την Τρίτη τάξη του 24^{ου} Δ.Σ. Σερρών).
3. Παρουσιάσαμε στα παιδιά του 24ου Δ.Σ. Σερρών τον πίνακα ζωγραφικής του Βαν Γκονγκ, «ψάρεμα στη λίμνη» και τους ζητήθηκε να ξεκινήσουν μια ιστορία η κάθε ομάδα...
4. Στείλαμε τις δύο ιστορίες στα παιδιά του 17ου Δ.Σ. Καλαμαριάς.
5. Διαβάσαμε στα παιδιά τις ιστορίες που μας έστειλαν από τις Σέρρες.
6. Παρουσιάσαμε στα παιδιά τον πίνακα ζωγραφικής του Claude Oscar Monet, «Το λιβάδι με τις παπαρούνες» και τους ζητήσαμε να συνεχίσουν τις ιστορίες που άκουσαν βασισμένοι στον πίνακα που τους παρουσιάσαμε.
7. Στείλαμε τις ιστορίες μας στα παιδιά του 24ου Δ.Σ. Σερρών.

8. Διαβάσαμε τις ιστορίες στα παιδιά του 24ου Δ.Σ. Σερρών, και τους παρουσιάσαμε πίνακα ζωγραφικής άγνωστου ζωγράφου από το διαδίκτυο για να συνεχίσουν τις ιστορίες βασισμένα σ' αυτόν τον πίνακα.
9. Στείλαμε τις ιστορίες στα παιδιά του 17ου Δ.Σ. Καλαμαριάς.
10. Παρουσιάσαμε στα παιδιά τον πίνακα ζωγραφικής του Thomas Kinkade, «Σπίτι στο ποτάμι», τους ζητήσαμε να συνεχίσουν τις ιστορίες που άκουσαν βασισμένοι στον πίνακα που τους παρουσιάσαμε και να δώσουν τέλος.
11. Στείλαμε τις ιστορίες μας στα παιδιά του 24ου Δ.Σ. Σερρών.
12. Ζητήσαμε από τα παιδιά να εικονογραφήσουν τις ιστορίες και να προτείνουν τίτλους.
13. Τα παιδιά του κάθε σχολείου εικονογράφησαν τις ενότητες των ιστοριών που έγραψαν τα άλλα παιδιά και πρότειναν τίτλους.
14. Ολοκληρώσαμε δύο όμορφες ιστορίες με τίτλους: α) **«Οι νέες περιπέτειες του Οδυσσέα»** και β) **«Η μαγεμένη λίμνη του Βαν Γκονγκ»**.
12. Δέσαμε τις ιστορίες σε βιβλίο σπινάλ, ένα για κάθε μαθητή.
13. Δημοσιεύσαμε τις ιστορίες μας στο blog της τάξης μας.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η συνεργασία μας ήταν εξαιρετική και πολύ δημιουργική. Πετύχαμε να ανοίξουμε τα φτερά της σκέψης και της τάξης μας και να συνεργαστούμε με συναδέλφους και παιδιά που δεν γνωρίζουμε προσωπικά, αλλά που τους νιώθουμε και τους αισθανόμαστε φίλους. Θέλουμε και θα προσπαθήσουμε να ξανασυνεργαστούμε και να γνωριστούμε. Τα παιδιά σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος δούλευαν με περισσότερη διάθεση και κέφι. Περίμεναν με αγωνία να διαβάσουν τις ιστορίες που θα τους έστελναν οι «φίλοι» τους και στρώνονταν με κέφι να γράψουν τις εμπνεύσεις και τις ιστορίες τους.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/12b.pdf>

Ο Ταχυδρόμος

Εκπαιδευτικός: **Ευανθία Μπίκου**
Σχολείο: **17ο Δ. Σ. Καλαμαριάς**

Τάξη: **Γ'**

Εκπαιδευτικός: **Αντιγόνη Σιλιαχλή**
Σχολείο: **24ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Β'**

Τι κάναμε:

Γράψαμε δύο ιστορίες χρησιμοποιώντας το παιχνίδι παραγωγής λόγου, "Ταχυδρόμος". Σύμφωνα με το παιχνίδι αυτό δόθηκαν στις ομάδες, εναλλάξ, οι ερωτήσεις: "Ποιος;", "Πού;", "Πότε;", "Με ποιους;", "Τι έγινε;", "Πώς ένωσαν;", "Ποιο ήταν το τέλος;" και χωρίς να γνωρίζουν τις προηγούμενες απαντήσεις, τα παιδιά από τα δύο σχολεία, απάντησαν σε όλες τις ερωτήσεις εναλλάξ. Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας η μία ομάδα τις απαντήσεις της άλλης και δουλεύοντας εναλλάξ, έγραψαν δύο ιστορίες και στη συνέχεια τις εικονογράφησαν.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια, χρώματα, είδη δεσίματος σπιράλ

Διάρκεια:

16 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Τα παιδιά των δύο σχολείων έγραψαν και έστειλαν εαυτοποιήματα ή κάτι που τους χαρακτηρίζει για να συστηθούν και να γνωριστούν μεταξύ τους.
2. Χωρίσαμε τα παιδιά των Σερρών σε δύο ομάδες και τα παιδιά της Θεσσαλονίκης σε τέσσερις ομάδες. (Οι δύο ομάδες του 17ου Δ.Σ.Θ. συνεργάστηκαν με τη Δευτέρα τάξη του 24ου Δ.Σ. Σερρών).
3. Δώσαμε στα παιδιά των δύο σχολείων τις ερωτήσεις ("Ποιος;", "Πού;", "Πότε;", "Με ποιους;", "Τι έγινε;", "Πώς ένωσαν;", "Ποιο ήταν το τέλος;") εναλλάξ στις δύο ομάδες και τους ζητήθηκε να απαντήσουν χωρίς να γνωρίζουν τις προηγούμενες απαντήσεις.
4. Στείλαμε τις απαντήσεις των παιδιών του 17ου Δ.Σ.Θ. στα παιδιά του 24ου Δ.Σ. Σερρών και αντίστροφα.
5. Διαβάσαμε στα παιδιά του 17ου Δ.Σ.Θ την πρώτη απάντηση που μας έστειλαν από τις Σέρρες και τους ζητήσαμε να την αναπτύξουν και να ξεκινήσουν μια ιστορία.
6. Στείλαμε τις δύο ιστορίες μας στα παιδιά του 24ου Δ.Σ.Σερρών.

7. Διαβάσαμε τις ιστορίες που μας έστειλαν τα παιδιά του 17ου Δ.Σ.Θ. και τους ζητήσαμε να συνεχίσουν τις ιστορίες που άκουσαν αναπτύσσοντας τη δεύτερη απάντηση.
8. Αυτό συνεχίστηκε για όλες τις απαντήσεις.
9. Ζητήσαμε από τα παιδιά να εικονογραφήσουν τις δύο ιστορίες και να προτείνουν τίτλους.
10. Τα παιδιά του κάθε σχολείου εικονογράφησαν τις ενότητες των ιστοριών που έγραψαν τα ίδια και πρότειναν τίτλους.
11. Ολοκληρώσαμε δύο όμορφες ιστορίες με τίτλους: α) **«Ταξίδι προς τη Νότια Αμερική»** και β) **«Το χαμόγελο του Τσίχου»**.
12. Δέσαμε τις ιστορίες σε βιβλίο σπινάλ, ένα για κάθε μαθητή.
13. Δημοσιεύσαμε τις ιστορίες μας στο blog της τάξης μας.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η συνεργασία μας ήταν εξαιρετική και πολύ δημιουργική. Πετύχαμε να ανοίξουμε τα φτερά της σκέψης και της τάξης μας και να συνεργαστούμε με συναδέλφους και παιδιά που δεν γνωρίζουμε προσωπικά, αλλά που τους νιώθουμε και τους αισθανόμαστε φίλους. Θέλουμε και θα προσπαθήσουμε να ξανασυνεργαστούμε και να γνωριστούμε καλύτερα. Τα παιδιά σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος δούλευαν με περισσότερη διάθεση και κέφι. Περίμεναν με αγωνία να διαβάσουν τις ιστορίες που θα τους έστελναν οι «φίλοι» τους και στρώνονταν με κέφι να γράψουν τις εμπνεύσεις και τις ιστορίες τους.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/13b.pdf>

Ιστορία σε συνέχειες

Εκπαιδευτικός: **Φιλίππινα Παπακωνσταντίνου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαιφύτου Πέλλας**

Τάξη: **Γ΄**

Εκπαιδευτικός: **Σταύρος Ζωγράφος**

Σχολείο: **Δ. Σ. Αγίου Γερμανού**

Τάξη: **Γ΄**

Εκπαιδευτικός: **Αντώνης Γεωργόπουλος**

Σχολείο: **Δ. Σ. Αγίου Γερμανού**

Τάξη: **Δ΄**

Τι κάναμε:

Ξεκινήσαμε την ιστορία γράφοντας μια παράγραφο περίπου (το ¼ συνολικά) και τη στείλαμε να τη συνεχίσουν τα παιδιά του Αγίου Γερμανού. Αυτό επαναλήφθηκε συνολικά τέσσερις φορές ώσπου ολοκληρώθηκε η ιστορία μας.

Υλικά:

Κόλλες Α4, ξυλομπογιές και μαρκαδόροι.

Διάρκεια:

14-16 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

Συμφωνήσαμε οι δυο τάξεις να γράψουμε μια ιστορία σε τέσσερις διαδοχικές συνέχειες. Προτάθηκε από το σχολείο του Αγίου Γερμανού ένα θέμα σχετικό με περιβάλλον και ξεκίνησε η Γ΄ τάξη από το Παλαιφύτο. Τα παιδιά πρότειναν από μόνα τους για ήρωες ζώα. Γράψαμε τα χαρακτηριστικά καθενός και τι χαρακτήρα θα έχει και ξεκινήσαμε να γράφουμε την ιστορία όλοι μαζί στην τάξη. Με τον ίδιο τρόπο δούλεψαν και τα παιδιά του Αγίου Γερμανού. Τα παιδιά έλεγαν και εμείς καταγράφαμε τα όσα έλεγαν στον πίνακα. Στο τέλος της συγγραφής κάθε κομματιού το κείμενο των παιδιών γραφόταν σε Word και αποστέλλοταν με e-mail στα παιδιά του άλλου σχολείου. Αυτή η διαδικασία επαναλήφθηκε τέσσερις φορές ώσπου να ολοκληρωθεί η ιστορία. Στο τέλος είχαμε δύο διαφορετικές ιστορίες μία οι δυο τρίτες των συνεργαζόμενων σχολείων και μία η Γ΄ τάξη του Παλαιφύτου με την Δ΄ τάξη του Αγίου Γερμανού, που είχανε όμως κοινή αρχή. Ύστερα από την ολοκλήρωση του κειμένου των ιστοριών ξεκινήσαμε την εικονογράφησή τους. Κάθε σχολείο ανέλαβε να εικονογραφήσει τα κομμάτια που έγραψε σε κόλλες Α4 χρησιμοποιώντας κυρίως ξυλομπογιές ή μαρκαδόρους.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Αυτό που θα θέλαμε να σημειώσουμε, και που πιστεύουμε ότι ήταν το σημαντικό αυτής της συνεργασίας και της συγκεκριμένης δραστηριότητας, είναι ότι τα παιδιά περίμεναν κάθε φορά με ιδιαίτερο ενδιαφέρον να διαβάσουν τη συνέχεια της ιστορίας από τα παιδιά του άλλου σχολείου. Έτσι το γράψιμο της ιστορίας πήρε τη μορφή παιχνιδιού και δε δημιουργούσε δυσανασχέτηση που συνήθως εμφανίζεται όταν έχουν να γράψουν κάτι. Επίσης τα κομμάτια που είχαν να παράγουν κάθε φορά ήταν μικρά, γεγονός που επίσης βοήθησε να μη φοβούνται να γράψουν, αλλά και να μην κουραστούν. Ένα μικρό πρόβλημα υπήρξε με τη εικονογράφηση των ιστοριών, επειδή έγινε λίγο πιεσμένα λόγω χρόνου και δεν έγινε καλή συνεννόηση (βιαστική) μεταξύ μας. Δεν πειράζει, όσο ζεις μαθαίνεις...

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/14b.pdf>

Ένα όμορφο ταξίδι

Εκπαιδευτικός: **Αλεξάνδρα Πιλάτου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαιφύτου Πέλλας**

Τάξη: **Στ'**

Εκπαιδευτικός: **Ευθυμία Ναλπαντίδου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Αγίου Γερμανού Φλώρινας**

Τάξη: **Ε'**

Τι κάναμε:

Τα παιδιά του Δ.Σ. Παλαιφύτου έστειλαν στα παιδιά του σχολείου του Αγίου Γερμανού μια ιστορία για να τη συνεχίσουν. Και τα δύο σχολεία εικονογράφησαν την ιστορία που έγραψαν.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια, ξυλομπογιές, μαρκαδόροι

Διάρκεια:

Οκτώ διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Η ιστορία ξεκινά με τα παιδιά του Παλαιφύτου να συζητούν για να κάνουν ένα ταξίδι προς τη Φλώρινα. Μέσα από τη συζήτηση περιγράφεται το μέρος στο οποίο είναι χτισμένο το χωριό. Στη συνέχεια αναφέρουν τα μέρη όπου επισκέπτονται, ώσπου φτάνουν σε μια σπηλιά και επειδή ο καιρός είναι άσχημος αποφασίζουν να διανυκτερεύσουν μέσα σ' αυτή. Εκεί τους περιμένει μια έκπληξη.

2. Η συνέχεια της ιστορίας γράφτηκε από τα παιδιά του σχολείου στον Άγιο Γερμανό. Κι αυτοί περιγράφουν τον τόπο τους και τους προσκαλούν να τον γνωρίσουν καλύτερα.

Όταν τελειώσαμε τη συγγραφή της ιστορίας, και οι δύο τάξεις την εικονογράφησαμε.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η ιστορία γράφτηκε και από τα δύο σχολεία μέσα από αρκετή συζήτηση των μαθητών. Με ενδιαφέρον έψαχναν την κάθε λέξη που θα περιγράψει τον τόπο τους. Και οι δύο τάξεις περίμεναν με ανυπομονησία την ιστορία.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/15b.pdf>

Η βυθισμένη Λύκα

Εκπαιδευτικός: **Σοφία Ρώμα**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαιφύτου Πέλλας**

Τάξη: **Β΄**

Εκπαιδευτικός: **Βασιλική Τζώτση**

Σχολείο: **Δ. Σ. Αγίου Γερμανού Φλώρινας**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Τα παιδιά της Β΄ Τάξης, από το Δημοτικό Σχολείο του Αγίου Γερμανού, έγραψαν μια ιστορία εμπνευσμένη από έναν μύθο της περιοχής τους, που αναφέρεται σε ένα βυθισμένο χωριό στη λίμνη των Πρεσπών και την έστειλαν στα παιδιά της άλλης τάξης. Η Β΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου Παλαιφύτου ολοκλήρωσε και εικονογράφησε την ιστορία.

Υλικά:

Χρωματιστά χαρτιά Α4, μολύβια, μπογιές

Διάρκεια:

Επτά διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Διαβάσαμε στα παιδιά το βιβλίο «Ταξίδι στον Βυθό» της Εταιρείας Προστασίας Πρεσπών. Με αφορμή το βιβλίο αυτό τα παιδιά εξέφρασαν την επιθυμία να γράψουν για ένα βυθισμένο χωριό. Σε κάθε στάδιο συγγραφής της ιστορίας τα παιδιά έλεγαν στην τάξη τις ιδέες τους και καταλήγαμε σε αυτήν που ενθουσίαζε περισσότερο τα παιδιά.. Κάθε φορά σηκωνόταν στον πίνακα και ένα άλλο παιδί για να γράψει την ιστορία. Αφού ξεκινήσαμε την ιστορία, σταματήσαμε στο σημείο που ο αναγνώστης περιμένει να μάθει αν όντως υπάρχει κάποιο ίχνος αλήθειας στον μύθο αυτό και στείλαμε την ιστορία μας στην Β΄ τάξη του σχολείου που συγγράφουμε. Μαζί με την ιστορία στείλαμε και ζωγραφιές των παιδιών σχετικές με την ιστορία μας.
2. Διαβάσαμε στην τάξη την ιστορία που μας στάλθηκε. Αφιερώσαμε και λίγο χρόνο έτσι ώστε και κάθε ομάδα να διαβάσει την ιστορία αυτή. Κρεμάσαμε τις ζωγραφιές των παιδιών για να εμπνευστούμε για τη συνέχεια. Στη συνέχεια ξεκινήσαμε τη συγγραφή ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφουμε στο πρώτο βήμα.
3. Τελειώνοντας την ιστορία μας, τα παιδιά θέλησαν να την εικονογραφήσουν. Κάθε ομάδα (είχαμε δύο ομάδες των τεσσάρων παιδιών και δύο των τριών) ανέλαβε να

εικονογραφήσει και από ένα κομμάτι του μύθου. Φτιάξαμε και εξώφυλλο και η ιστορία μας ήταν έτοιμη για να επιστραφεί εκεί από όπου ξεκίνησε...

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με τη διαδικασία συγγραφής και ανταλλαγής των ιστοριών και ανυπομονούσαν να λάβουν νέα από τους συμμαθητές τους.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/16b.pdf>

Ο ποδηλάτης

Εκπαιδευτικός: **Ελένη Στοϊλίδου**

Σχολείο: **2ο Δ. Σ. Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Δ΄**

Εκπαιδευτικός: **Δημήτρης Καρατσαλιώτης**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Δ΄**

Εκπαιδευτικός: **Μάγδα Μπαλλή**

Σχολείο: **25ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Δ΄**

Τι κάναμε:

Το 2ο Δημοτικό Καλαμαριάς έστειλε στο 4ο Δ.Σ. Γιαννιτσών τον πίνακα του Τσαρούχη «Ο ποδηλάτης». Ξεκίνησαν την ιστορία και την τελείωσε το 25ο Δ.Σ. Σερρών.

Υλικά:

Χαρτί του μέτρου όπου γράφαμε την ιστορία, μολύβια, χαρτιά, πίνακας ζωγραφικής, φορητός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας, μπλοκ ζωγραφικής.

Διάρκεια:

6 διδακτικές ώρες.

Τα βήματα:

1. Επιλέξαμε έναν πίνακα ζωγραφικής του Γιάννη Τσαρούχη «ο ποδηλάτης». Διαβάσαμε τη βιογραφία του και δείξαμε άλλα έργα του, δίνοντας έμφαση στο αγαπημένο του θέμα, τους ναύτες.
2. Προβάλαμε στον βιντεοπροβολέα το πρόγραμμα powerpoint που είχαμε ετοιμάσει, με το βιογραφικό του Τσαρούχη και τον επίμαχο πίνακα με τον ποδηλάτη.
3. Προσθέσαμε και τις φωτογραφίες των παιδιών κάθε τάξης για να θερμάνουμε τη γνωριμία μας.
4. Τα παιδιά σκάρωσαν την αρχή βάζοντας στοιχεία από τη φετινή ιστορία. Ταναγραία κόρη, Μ. Αλέξανδρος. Ζωγράφισαν σε χαρτί Α4 σκηνές από την ιστορία μας καθώς και τον Ποδηλάτη όπως αυτά τον φαντάστηκαν μαζί με το ναό και τα αγάλματα.
5. Σκανάραμε τις καλύτερες ζωγραφίες των παιδιών και τις βάλαμε στις διαφάνειες του powerpoint μαζί με λεζάντες. Ταυτόχρονα προσθέσαμε και φωτογραφίες, όπως την κλεψύδρα, την ταναγραία κόρη, το διαμάντι.

6. Η ιστορία αυτή ταξίδεψε από νομό σε νομό και τα παιδιά επέλεξαν ένα ευχάριστο και ρομαντικό τέλος .

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η συνεργασία μας ήταν πολύ καλή παρόλο που ήμασταν τρία σχολεία. Θετικό κλίμα. Θα θέλαμε πολύ να συναντηθούμε όμως οι συνθήκες δεν μας το επέτρεψαν. Ήταν μια όμορφη εμπειρία και σίγουρα μια καλή ευκαιρία να συνεργαστούν με παιδιά διαφορετικού νομού έξω από τα στενά όρια του σχολείου τους.

Αναζήτηση υλικού:

<http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/17b1.pdf>

<http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/17b2.pdf>

Ραούλ, ο πράσινος λύκος

Εκπαιδευτικός: **Όλγα Ταγκαλιανίδου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Ψυχικού Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Μιχαηλίδου**

Σχολείο: **94ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Α΄**

Εκπαιδευτικός: **Καίτη Κοροσίδου**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Κρύας Βρύσης Πέλλας**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Γράψαμε και εικονογραφήσαμε ένα παραμύθι.

Υλικά:

Μπλοκ και μπογιές, χρήση Η/Υ.

Διάρκεια:

20 διδακτικές ώρες.

Τα βήματα:

1. Δείξαμε στα παιδιά το εξώφυλλο ενός παραμυθιού: **Gouichoux, René (2008)**. Ο πράσινος λύκος, μτφρ. **Σέτη Λεπίδα, εικ. Éric Gasté**. Αθήνα: Παπαδόπουλος. Στη συνέχεια τους διαβάσαμε λίγες σειρές από την αρχή της ιστορίας.
2. Τα παιδιά της Κρύας Βρύσης έδωσαν τη δική τους συνέχεια και η ιστορία «ταξίδεψε» και στα άλλα δυο σχολεία. Κάθε σχολείο συμπλήρωνε και ένα κομμάτι, ώσπου η ιστορία ολοκληρώθηκε.
3. Τα παιδιά του κάθε σχολείου έκαναν τη δική τους εικονογράφιση ώστε να έχουν στα χέρια τους το δικό τους παραμύθι.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η δραστηριότητα άρεσε στα παιδιά διότι βρήκαν συναρπαστική την ιδέα της επικοινωνίας και συνεργασίας με παιδιά σχολείων από άλλες περιοχές της Ελλάδας και παράλληλα στάθηκε η αφορμή να γίνει κουβέντα για τη διαφορετικότητα. Με αγωνία περίμεναν το e-mail με τη συνέχεια της ιστορίας τους. Ωστόσο υπήρξαν κάποια προβλήματα στη συνεργασία μεταξύ των συναδέλφων στο να συντονίσουμε τις δράσεις μας καθώς είχαμε και οι τρεις κι άλλες δράσεις σε εξέλιξη, καθώς επίσης χανόταν πολύτιμος χρόνος στην επικοινωνία μεταξύ μας δεδομένου ότι είμαστε τρεις.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/18b.pdf>

Μια φωτογραφία...

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Ταρπόγλου**

Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαιφύτου Πέλλας**

Τάξη: **Ε΄**

Εκπαιδευτικός: **Αντώνης Λούγκας**

Σχολείο: **Δ. Σ. Αγίου Γερμανού Φλώρινας**

Τάξη: **Ε΄**

Τι κάναμε:

Με αφορμή μια φωτογραφία ξεκινήσαμε μια ιστορία και τη συνέχισε η άλλη τάξη.

Υλικά:

Χαρτιά και μολύβια

Διάρκεια:

Επτά διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Δώσαμε στα παιδιά της μιας τάξης μια φωτογραφία, η οποία απεικονίζει έναν ξυπόλυτο άνδρα που κρατά μια βαλίτσα σε μια παραλία.
2. Τα παιδιά εξέφρασαν τις πρώτες σκέψεις τους και επέλεξαν κάθε φορά την ιδέα που άρεσε στην πλειοψηφία της τάξης γράφοντας την όλοι μαζί. Ωστόσο και κατά τη διάρκεια της ιστορίας τούς έρχονταν καινούριες ιδέες στο μυαλό κι έτσι την τροποποιούσαν ανάλογα.
3. Όταν γράφτηκε το κομμάτι της μιας τάξης, και αφού έφτασαν τα παιδιά σ' ένα κρίσιμο σημείο, το κείμενο εστάλη με e-mail στο συνεργαζόμενο σχολείο. Η άλλη τάξη, ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία (τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες και η ιστορία ήταν απόρροια της σύνθεσης πολλών ιδεών των επιμέρους ομάδων), επέστρεψε πίσω με τη σειρά της το τέλος, το οποίο φυσικά και διαβάστηκε από την τάξη που την ξεκίνησε.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Τα παιδιά στο σύνολό τους υποδέχτηκαν με μεγάλη χαρά και ενθουσιασμό την εν λόγω δραστηριότητα και εμπλέκονταν με ιδιαίτερο ζήλο στην όλη διαδικασία, κάτι που ήταν έντονο τόσο κατά τη συγγραφή της ιστορίας όσο και κατά την ανάγνωση του τέλους που δόθηκε από την άλλη τάξη. Υπήρχε μια αντικειμενική δυσκολία στο να βρεθεί ο χρόνος να ασχοληθούμε με τη Δημιουργική Γραφή γενικότερα καθώς υπάρχει η πίεση των μεγάλων τάξεων με το φορτωμένο πρόγραμμα και την αυξημένη ύλη και είχαμε ένα άγχος ως προς αυτό. Με αφορμή τη συμμετοχή μας

στο πρόγραμμα οργανώσαμε την ημερήσια εκδρομή του σχολείου μας στο συνεργαζόμενο σχολείο προκειμένου να κλείσει η συνεργασία αυτή με τη γνωριμία τόσο των μαθητών αλλά και των συναδέλφων των δύο σχολείων.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/19b.pdf>

Ιστορίες μέσα από εικόνες

Εκπαιδευτικός: **Ράνια Τοζίδου**
Σχολείο: **61ο Δ. Σ. Θεσσαλονίκης**

Τάξη: **Στ΄**

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Ξηρού**
Σχολείο: **7ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Στ΄**

Τι κάναμε:

Προβάλλαμε στην τάξη τρεις εικόνες από το βιβλίο του Shaun Tan, *The red tree*. Με ερέθισμα αυτές τις εικόνες τα παιδιά έγραψαν ιστορίες. Οι εικόνες στάλθηκαν στα παιδιά του συνεργαζόμενου σχολείου, τα οποία με τη σειρά τους έγραψαν τις δικές τους ιστορίες. Διαβάσαμε τις ιστορίες του άλλου σχολείου, διαπιστώνοντας τις κοινές σκέψεις που κάναμε, αλλά και τις διαφορές μεταξύ των ιστοριών που εμείς δεν σκεφτήκαμε. Σαν δεύτερη δραστηριότητα έπρεπε τα παιδιά να φανταστούν τον εαυτό τους μέσα στην ιστορία των παιδιών του άλλου σχολείου και να γράψουν ποιοι θα ήταν και τι θα έκαναν.

Υλικά:

Βιντεοπροβολέας, υπολογιστής, λογοτεχνικό βιβλίο

Διάρκεια:

6 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Προβάλλαμε στην τάξη τρεις εικόνες από το βιβλίο του Shaun Tan, *The red tree*, συζητήσαμε, περιγράψανε τις εικόνες και με ερέθισμα αυτές τις εικόνες τα παιδιά έγραψαν σε δυο ομάδες δυο ιστορίες.

Τα παιδιά διάβασαν τις ιστορίες τους στην τάξη, όπως και το βιβλίο και τις στείλαμε στα παιδιά του συνεργαζόμενου σχολείου και πήραμε τις δικές τους.

3. Στις ιστορίες που λάβαμε τα παιδιά φαντάστηκαν ότι μπαίνουν στις ιστορίες, μία για κάθε ομάδα, και έγραψαν μία παράγραφο για το ποιοι θα ήταν και τι θα έκαναν, με ερέθισμα ερωτήσεις, όπως: Τι θα ήθελες να ρωτήσεις το κοριτσάκι; Τι σκέφτεσαι; Ανησυχείς για κάτι; Μεταφέρεις κάτι; Πώς αισθάνεσαι για το που βρέθηκες; Τι σκοπεύεις να κάνεις τώρα που είσαι εκεί; Τι εύχεσαι να συμβεί; Τι μπορείς να δεις, να ακούσεις να μυρίσεις; Τι δεν μπορείς να δεις γιατί είναι κρυμμένο;

(Η δραστηριότητα είναι από το βιβλίο: Σταύρος Γρόσδος, *Δημιουργικότητα και δημιουργική γραφή στην Εκπαίδευση*, εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας)

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/20b.pdf>

Ρέι Μιστέριο: Δημιουργία ενός ήρωα

Εκπαιδευτικός: **Νίκη Τσέκα**

Σχολείο: **4ο Δ. Σ. Κρύας Βρύσης Πέλλας**

Τάξη: **Γ'**

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Δρένου**

Σχολείο: **7ο Δ. Σ. Γιαννιτσών Πέλλας**

Τάξη: **Δ'**

Δράσεις του 4ου Δ. Σ. Κρύας Βρύσης

Τι κάναμε:

Γράψαμε και εικονογραφήσαμε μια ιστορία και τη στείλαμε στα παιδιά της τάξης που συνεργαστήκαμε για να τη συνεχίσουν.

Υλικά:

Μοκέτα, το «χαλάκι της αφήγησης», πίνακας, χαρτιά

Διάρκεια:

6 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Ζητήσαμε από τα παιδιά να εικονογραφήσουν τον αγαπημένο τους ήρωα ,να γράψουν κάποια στοιχεία για τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή του για να φτιάξουμε με αυτούς μια ιστορία. Φυσικά οι ήρωες των αγοριών και των κοριτσιών ήταν προσανατολισμένοι στα ερεθίσματά τους και στα κοινωνικά δεδομένα του φύλου τους και επακόλουθα πολύ διαφορετικοί μεταξύ τους. Στη συνέχεια προτείναμε στα παιδιά να διαλέξουν δύο ήρωες, έναν των αγοριών και έναν των κοριτσιών, για να εξασφαλίσουμε την ενεργό συμμετοχή όλων, ιδίως των αγοριών που είναι πιο απρόθυμα σε διαδικασίες παραγωγής λόγου (τουλάχιστον στη δική μου τάξη) .

2. Δουλέψαμε αρχικά μια ομάδα όλη η τάξη. Υπήρξε ένα αρχικό στάδιο προφορικής σύνθεσης της ιστορίας όπου τα παιδιά έλεγαν τις ιδέες τους για το πού; το πότε; το τι; πώς αισθάνθηκε ο ήρωας της ιστορίας, τι έγινε στη συνέχεια.

Σ' αυτό το στάδιο χρησιμοποιήσαμε «το χαλάκι της αφήγησης». Στρώσαμε μια μοκέτα στο πάτωμα, καθίσαμε κάτω και απλώσαμε «το χαλάκι της αφήγησης». Οι μαθητές έκαναν προτάσεις και ξεδίπλωναν την ιστορία μέσα από προτάσεις, διάλογο και αντιπαραθέσεις. Στη συνέχεια ξεκινήσαμε την αποτύπωση της ιστορίας στον πίνακα. Η εκπαιδευτικός έγραφε την ιστορία στον πίνακα, βοηθούσε λίγο στην σύνταξη της πρότασης και ένα παιδί που εκτελούσε χρέη γραμματέα αντέγραφε την ιστορία από τον πίνακα σε μια κόλλα χαρτί.

3. Φυσικά ήταν αδύνατον να εξασφαλίσουμε για πολύ την εγκάρδια συμμετοχή όλων των μαθητών. Έτσι στην επόμενη φάση ζητήσαμε από τους μαθητές, που είχε ατονήσει λίγο το ενδιαφέρον τους, να ολοκληρώσουν την εικονογράφηση της ιστορίας. Τους ζητήσαμε να προσέξουν ώστε οι ήρωες να συμπίπτουν με τα επεισόδια και να είναι όσο πιο κοντά γίνεται στην αρχική τους εικονογράφηση. Έτσι η τάξη χωρίστηκε στην ομάδα των συγγραφέων και αυτή των εικονογράφων. Τα παιδιά δούλεψαν με ζήλο, ολοκλήρωσαν την ιστορία τους και τη στείλαμε στο σχολείο που συνεργαζόμαστε.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η συνέχιση της ιστορίας από τα παιδιά της άλλης τάξης προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση. Ήθελαν οπωσδήποτε να την συνεχίσουμε και να τη στείλουμε πίσω στους συνεργάτες μας. Δεν προχωρήσαμε όμως σε αυτό το βήμα γιατί δεν επαρκούσε ο χρόνος.

Δράσεις του 7ου Δ. Σ. Γιαννιτσών

Τι κάναμε:

Συνεχίσαμε και ολοκληρώσαμε μία εικονογραφημένη ιστορία που παραλάβαμε από τα παιδιά της Γ΄ τάξης του 4ου Δημοτικού Σχολείου Κρύας Βρύσης.

Υλικά:

Η/Υ, βιντεοπροβολέας, κειμενογράφος, χαρτιά, μπογιές

Διάρκεια:

4 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Αρχικά πήγαμε στην αίθουσα της βιβλιοθήκης του σχολείου, όπου προβάλαμε την αρχική ιστορία που μας έστειλαν τα παιδιά του άλλου σχολείου.
2. Ο ήρωας που δημιούργησαν τα παιδιά του άλλου σχολείου, ο Ρέι Μιστέριο, άρεσε πολύ στα παιδιά της τάξης και αποφάσισαν να τον βγάλουν από τη δύσκολη θέση στην οποία είχε έρθει στο σημείο όπου σταματούσε η ιστορία. Συζήτησαν λοιπόν και πρότειναν πιθανές λύσεις για την εξέλιξη της ιστορίας.
3. Μετά έπαιρναν το λόγο κυκλικά και έλεγαν μία πρόταση ο καθένας για τη συνέχεια και ολοκλήρωση της ιστορίας. Την πρόταση αυτή την καταγράφαμε σε ένα φύλλο του word που προβαλλόταν στον βιντεοπροβολέα της αίθουσας. Το επόμενο παιδί μπορούσε να διορθώσει την πρόταση του προηγούμενου παιδιού αλλά και να τη συμπληρώσει με μία νέα πρόταση δική του, οδηγώντας την εξέλιξη της ιστορίας

σε διαφορετικά μονοπάτια. Έτσι ολοκληρώθηκε η ιστορία με τη συμμετοχή όλων των παιδιών της τάξης. Η χρήση Η/Υ και βιντεοπροβολέα μας διευκόλυνε αρκετά, καθώς μπορούσαμε να διορθώνουμε εύκολα ό,τι θέλαμε, αλλά και να ανατρέχουμε όσο συχνά θέλαμε στην αρχική ιστορία.

4. Μετά το πέρας της συγγραφής και της διόρθωσης, που διήρκεσε περίπου 3 διδακτικές ώρες, τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες και έφτιαξαν την εικονογράφηση της ιστορίας τους.

5. Αφού φωτογράφησαμε τις εικόνες, τις ενσωματώσαμε στο αρχείο του word και έπειτα ήρθε η ώρα της αποστολής μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Συζητήσαμε τη μορφή, το περιεχόμενο και τους σκοπούς ενός ηλεκτρονικού μηνύματος και αφού το συντάξαμε το στείλαμε στα παιδιά του άλλου σχολείου, επισυνάπτοντας το αρχείο της ιστορίας μας.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η διαδικασία είχε μεγάλο ενδιαφέρον για τα παιδιά. Τους άρεσε η ιδέα της συνεργασίας με τα παιδιά ενός άλλου σχολείου, η επικοινωνία μαζί τους και η συνέχιση της ιστορίας τους. Ανυπομονούσαν να πάρουν απάντηση από αυτά και να μάθουν αν τους άρεσε η ιστορία έτσι όπως εξελίχθηκε.

Αναζήτηση υλικού: <http://kmaked.pde.sch.gr/site/images/grafi/21b.pdf>

Ανταλλαγή ιστοριών

Εκπαιδευτικός: **Ιωάννα Χατσίκου**
Σχολείο: **Δ. Σ. Παλαίφυτου Πέλλας**

Τάξη: **Α΄**

Εκπαιδευτικός: **Μαρία Αγγελίδου**
Σχολείο: **Δ. Σ. Αγίου Γερμανού Φλώρινας**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Στείλαμε μια εικόνα από ένα βιβλίο που διαβάσαμε μέσα στη χρονιά. Η εικόνα ήταν από το βιβλίο «Ο Νασρεντίν και ο γάιδαρός του». Παράλληλα η τάξη με την οποία συνεργαστήκαμε μας έστειλε μια εικόνα με το οικοσύστημα μιας λίμνης. Έχοντας αυτή την εικόνα ως έμπνευση γράψαμε μια μικρή ιστορία την οποία σταματήσαμε σε κάποιο σημείο με ανατροπή. Το ίδιο έκανε και η άλλη τάξη και αφού έγραψε την ιστορία της με την εικόνα που της στείλαμε μας έστειλε κι αυτή την ιστορία της «κομμένη» σε ένα σημαντικό σημείο. Κάθε τάξη συνέχισε την ιστορία που παρέλαβε. Μετά το τέλος της συγγραφής, ασχοληθήκαμε και με την εικονογράφηση της.

Υλικά:

Εικόνες ανταλλαγής, προτζέκτορας, μπογιές, κόλλες A4

Διάρκεια:

Περίπου 14-15 ώρες

Τα βήματα:

1. Πρώτα έγινε η επιλογή των εικόνων. Η τάξη μας διάλεξε μια εικόνα από το βιβλίο «Ο Νασρεντίν και ο γάιδαρός του» της Odile Weulersse, από τις εκδόσεις ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ. Η επιλογή έγινε με ψηφοφορία. Η εικόνα που συγκέντρωσε τις περισσότερες ψήφους ήταν και αυτή που επελέγη. Παράλληλα δεχτήκαμε την εικόνα με τα ψάρια και το οικοσύστημα της λίμνης.
2. Στη συνέχεια ξεκινήσαμε με τη συγκέντρωση των στοιχείων της ιστορίας μας. Έχοντας ήδη δουλέψει τα στοιχεία μιας ιστορίας, καθίσαμε πρώτα να καταγράψουμε αυτά. Ο ήρωας, ο τόπος, ο χρόνος, το γεγονός καταγράφηκαν σε μια γωνιά του πίνακα. Η επιλογή όλων των στοιχείων έγινε για άλλη μια φορά δημοκρατικά. Αφού καταγράφηκαν όλες οι προτάσεις των παιδιών, τα παιδιά ψήφισαν αυτήν με την οποία ήθελαν να φτιάξουμε την ιστορία.
3. Προχωρήσαμε με τη συγγραφή. Καθώς τα παιδιά είναι χωρισμένα σε ομάδες, δουλέψαμε ομαδικά. Άφηνα κάποιο χρόνο να συνεδριάσουν κι έπειτα κάθε ομάδα

παρουσίαζε την πρότασή της. Για άλλη μια φορά καταγράφονταν όλες οι προτάσεις και μετά γινόταν ψηφοφορία. Έτσι γράψαμε την ιστορία που θα στέλναμε. Κάθε πρόταση φτιάχτηκε αποκλειστικά από τα παιδιά με ελάχιστη ως μηδαμινή παρέμβαση από εμένα.

4. Στείλαμε την ιστορία μας έχοντας αφήσει την πλοκή σε ένα σημείο όπου υπήρχε σασπένς.

5. Παραλάβαμε την ιστορία της τάξης από τον Άγιο Γερμανό. Διαβάσαμε την ιστορία μερικές φορές.

6. Καθισμένοι όλοι μαζί στα μαξιλάρια μας συνεχίσαμε την ιστορία που μας έστειλαν δίνοντας ο καθένας τις ιδέες του. Εδώ δεν κάναμε ψηφοφορία, μιας και η μία πρόταση διαδεχόταν την άλλη με τέτοιο τρόπο που έδινε συνέχεια στην ιστορία. Πολλοί συμπλήρωναν ή διόρθωναν κάποια έκφραση κι έτσι με λίγο γράψε-σβήσε και πολλή έμπνευση γράψαμε τη συνέχεια και το τέλος της ιστορίας.

7. Χώρισα το κείμενο σε κομμάτια και κάθε παιδί ανέλαβε να εικονογραφήσει κάποιο κομμάτι. Έγραψε πάνω στην εικόνα και το κομμάτι της ιστορίας που παρουσίαζε (όπως και στα εικονογραφημένα βιβλία).

8. Με τις εικόνες των παιδιών και την ιστορία τους έφτιαξα το βίντεο (βίντεο «Ο χορός της φιλίας»).

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Η όλη δραστηριότητα άρεσε πάρα πολύ όχι μόνο σε μένα, αλλά και στα παιδιά. Μάλιστα τα ίδια πολλές φορές ζητούσαν να συνεχίσουμε με την ιστορία μας. Δεν πίεσα καθόλου το χρόνο και νομίζω πως δεν πρέπει να γίνεται κάτι τέτοιο, γιατί μετά από μια ευχάριστη δραστηριότητα θα χρωματιστεί με την έννοια της «δουλειάς» και είναι κάτι που δε θέλουμε.

Ο Τούλης ο Χαρταετούλης ταξιδεύει

Εκπαιδευτικός: **Αιμιλία Παπακωνσταντίνου**

Σχολείο: **8ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Β΄**

Εκπαιδευτικός: **Χρυσούλα Σαμαρτζά**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Εκπαιδευτικός: **Χρίστος Κεσίδης**

Σχολείο: **Δ. Σ. Ιτέας Φλώρινας**

Τάξη: **Β΄**

Τι κάναμε:

Πήραμε την Ιστορία από τα παιδιά της άλλης τάξης και συνεχίσαμε την ιστορία. Στείλαμε στα παιδιά της άλλης τάξης δύο φωτογραφίες και ζητήσαμε να γράψουν μία ιστορία.

Υλικά:

Χαρτιά Α4 και μολύβια, εικόνες, ξυλομπογιές και μαρκαδόρους

Διάρκεια:

16 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Συζητήσαμε όλα τα τμήματα και αποφασίσαμε από κοινού για το θέμα της ιστορίας. Αποφασίσαμε να είναι το θέμα σχετικό με τη θάλασσα, τους πειρατές κτλ.
  2. Μοιράσαμε στα παιδιά τα φύλλα και τις εικόνες.
  3. Τα παιδιά άρχισαν να λένε τις ιδέες τους. Ύστερα να τις γράφουν στο χαρτί και να τις ζωγραφίζουν.
  4. Τα παιδιά διάβασαν δυνατά τις ιστορίες τους.
  5. Ακούγοντάς τες προσπαθήσαμε να τις βάλουμε σε μια σειρά, γράφοντάς τες στον πίνακα.
  6. Ανταλλάξαμε τις ιστορίες στα τμήματα. Οι ιστορίες άρεσαν σε όλους.
  7. Προσπαθήσαμε να ενώσουμε τα κομμάτια της ιστορίας και να την ολοκληρώσουμε.
- Καταρχήν αποφασίσαμε τα δυο σχολεία να ξεκινήσουν αυτόνομα μια ιστορία και στη συνέχεια θα τις ανταλλάσαμε και θα δημιουργούσαμε δυο διαφορετικές ιστορίες.

1. Διαβάσαμε το βιβλίο της Λότη Πέτροβιτς Ανδριτσοπούλου “Στη γειτονιά του ήλιου” από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Δανειστήκαμε τον τίτλο του βιβλίου γιατί μας άρεσε και παίξαμε το παιχνίδι του αναγραμματισμού. Πήραμε όλα τα γράμματα του τίτλου τα βάλουμε σε αλφαβητική σειρά και χρησιμοποιώντας τα γράμματα εφευρίσκαμε διάφορες λέξεις. Όλες τις λέξεις τις γράψαμε στον πίνακα και προσπαθήσαμε να βρούμε ένα τίτλο για την ιστορία μας που θα ταξίδευε. Ο τίτλος που προέκυψε ήταν “Το γελαστό νησί”
2. Αποφασίσαμε με τα παιδιά αφού ο τίτλος είχε να κάνει με νησί οι ήρωές μας να είναι σχετικοί.
3. Έτσι προέκυψε ο πειρατής Ταν, η πειρατίνα η Λέση, ο Παπαγάλος Λούτο και η γοργόνα η Νόη.
4. Όλα τα ονόματα των ηρώων προήλθαν από το παιχνίδι του αναγραμματισμού.
5. Μπήκαμε στο διαδίκτυο και βρήκαμε στις εικόνες της Google δυο εικόνες παιδικές που μας άρεσαν και με αυτές αρχίσαμε να πλάθουμε τον μύθο.
6. Χωριστήκαμε σε 5 ομάδες. Οι τέσσερις των τεσσάρων μαθητών και η μία πέντε μαθητών.
7. Παίξαμε το παιχνίδι ποιοι, που, πότε, πως, τι έγινε
8. Φτιάξαμε καρτελίτσες και με τις ερωτήσεις και η κάθε ομάδα έπαιρνε και μια ερώτηση και απαντούσε .Στο μυαλό μας βέβαια είχαμε πάντα την ιδέα ότι οι απαντήσεις μας θα είχαν σχέση με θάλασσα, νησιά, πειρατές ,γοργόνες, θησαυρούς κ.ά.
9. Στη συνέχεια πήραμε τις προτάσεις και συνθέσαμε διάφορες ιστορίες.
10. Έτσι γράψαμε όλοι μαζί την ιστορία μας “ Το γελαστό νησί”
11. Παραλάβαμε από το άλλο σχολείο την ιστορία του “Τούλη του Χαρταετούλη”
12. Διαβάζοντάς την προσπαθήσαμε να κολλήσουμε την δική μας ιστοριούλα με την δική τους μια το θέμα έτυχε να είναι κοινό και είχε και αυτό να κάνει με περιπέτειες στη θάλασσα.
13. Με αρκετή σκέψη και συζήτηση με τα παιδιά αλλάξαμε λιγάκι την αρχική μας ιστορία την εμπλουτίσαμε με νέα στοιχεία και νομίζω ότι η συνέχισή της μας άρεσε πολύ...
14. Εμπνευστήκαμε από τις ιστορίες και δημιουργήσαμε ζωγραφιές με βάση το θέμα το θέμα των ιστοριών μας.
15. Επισκεφτήκαμε και τη βιβλιοθήκη για να ανακαλύψουμε να μάθουμε και να περιπλανηθούμε στο μαγικό κόσμο των παιδικών βιβλίων.
16. Τέλος την αποστείλαμε στο τρίτο σχολείο για να γράψει τον επίλογο της ιστορίας μας.
17. Εμείς στο σχολείο της Ιτέας παραλάβαμε τις "ενωμένες" ιστορίες στις 11/5/2015. Έχοντας παραλάβει το πρώτο μέρος της ιστορίας στις 19/3/2015 (ταξίδια του χαρταετού στο Αιγαίο) προσανατολιστήκαμε προς την ιδέα της

περιήγησης, μετά και από συνεννόηση με το 1ο σχολείο. Έτσι αφοσιωθήκαμε στην αναζήτηση πληροφοριών για τον τόπο μας (λίμνες, βουνά, κλίμα, αξιοθέατα, ιστορία, μυθολογία) και προσπαθήσαμε να τα συνδυάσουμε σε ένα κείμενο "τουριστικής" περιπέτειας με ήρωες τον χαρταετό και το γλάρο. Όταν λοιπόν ήρθε και η δεύτερη ιστορία, στη οποία είχαν ήδη εμπλακεί και άλλοι ήρωες (παρέα πειρατών) αναγκαστήκαμε να αναθεωρήσουμε και να δώσουμε πιο περιπετειώδη χαρακτήρα στην ιστορία μας. Δυστυχώς ο χρόνος ήταν περιορισμένος και έτσι καταφύγαμε σε πιο άμεσες μεθόδους όπως η καταιγιστική συγγραφή. Δεν ξέρω αν υπάρχει αυτός ο όρος (κατά το brain storming), κάναμε όμως τα ακόλουθα:

- α) Ξαναδιαβάσαμε την ιστορία όπως αυτή είχε διαμορφωθεί.
- β) Αντιμετωπίσαμε την ιστορία ως ένα μάθημα γλώσσας, στο οποίο θα έπρεπε να δώσουμε τη συνέχεια.
- γ) Με σκοπό να δώσουμε ώθηση στη δημιουργικότητα των μαθητών, μελετήσαμε όλο το υλικό που μας έστειλαν τα άλλα σχολεία.
- δ) Αφιερώσαμε τις αμέσως δύο επόμενες ώρες στην καταιγιστική συγγραφή της ιστορίας.
- ε) Οι μαθητές, με τη σειρά, έδιναν τη δική τους εκδοχή για τη συνέχεια της ιστορίας και ο δάσκαλος πληκτρολογούσε στον υπολογιστή μόλις διαμορφώνονταν ένα όμορφο και λογικό σύνολο προτάσεων.
- στ) Η παραπάνω διαδικασία αποδείχτηκε πολύ κουραστική για το δάσκαλο όμως, άκρως διασκεδαστική για τα παιδιά. Από ένα σημείο και μετά ο ενθουσιασμός τους ήταν δύσκολο να συγκρατηθεί καθώς όλα τα παιδιά είχαν κάτι να προσθέσουν στην ιστορία.
- ζ) Η διαδικασία αυτή επαναλήφθηκε, σαφώς πιο ήρεμα, άλλη μια φορά, με σκοπό να γίνουν διορθώσεις πάνω στο κείμενο.
- η) Χρειαστήκαμε άλλη μια διδακτική ώρα ώστε τα παιδιά να ζωγραφίσουν κάτι σχετικό.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Δεν υπήρξαν ιδιαίτερες δυσκολίες. Τα παιδιά συνεργάστηκαν ευχάριστα για να γράψουν την ιστορία. Επίσης συνεργαστήκαμε εύκολα με τα άλλα σχολεία. Η δραστηριότητα μπορεί να υλοποιηθεί και με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με την έμπνευση της εποχής... Μας άρεσε πολύ όλη η διαδικασία. Για πρώτη φορά νομίζω τα πήγαμε αρκετά καλά.

Τι κάναμε:

Καταρχήν αποφασίσαμε τα δυο σχολεία να ξεκινήσουν αυτόνομα μια ιστορία και στη συνέχεια θα τις ανταλλάσαμε και θα δημιουργούσαμε δυο διαφορετικές ιστορίες.

Γράφαμε μια ιστορία με το χαρταετό που πετάει και ξαφνικά κόπηκε από τον σπάγκο του. Τι να απέγινε μετά; Η ιδέα αυτή μας άρεσε πολύ και δώσαμε στο χαρταετό την ευκαιρία να περάσει πολλές περιπέτειες πάνω από την Ελλάδα μας....

Υλικά:

Διάφορα βιβλία, φύλλα Α4, ξυλομπογιές, μαρκαδόρους.

Διάρκεια:

16 διδακτικές ώρες

Τα βήματα:

1. Όλη τη χρονιά διαβάσαμε στην τάξη, ατομικά και ομαδικά, διάφορα βιβλία που έφερναν τα παιδιά από το σπίτι, διαθεματικά ή που τους άρεσαν. Βιβλία με την Ελληνική Μυθολογία, βιβλία του Ευγένιου Τριβιζά κ.ά. Τα παιδιά παρατηρούσαν πάντα τις εικόνες και μετά ζωγράφιζαν κι αυτά ό,τι τους έκανε εντύπωση. Επεξεργαστήκαμε και το μεγάλο βιβλίο με τη «Μαίρη Πινέζα». Έτσι τα παιδιά είχαν πάντα ιδέες...

2. Όταν θέλαμε να γράψουμε ιστορίες συζητούσαμε για τους διαφορετικούς τρόπους σκέψης και τις διαφορετικές τεχνικές που φέρνουν τις ανατροπές στις ιστορίες, π.χ. λέγοντας ένα παραμύθι από το τέλος, αλλάζοντας τους ήρωες από κακούς σε καλούς, τι θα γινόταν αν ήταν αντίθετες οι καταστάσεις ή παντρεύοντας ιστορίες κ.λπ.

3. Η ιδέα της ιστορίας με τον Τούλη τον Χαρταετούλη γεννήθηκε όταν τα παιδιά είχαν να συνεχίσουν μια ιστορία σχετικά με το τι να απέγινε ο χαρταετός όταν κόπηκε από τον σπάγκο του.

4. Οι μαθητές χωρισμένοι σε 4 ομάδες άρχισαν να συζητούν τις ιδέες τους. Πήραν από ένα φύλλο χαρτί Α4 και άρχισαν να γράφουν τις ιδέες τους και να τις ζωγραφίζουν. Κάθε ομάδα ανέλαβε να γράψει ένα ακόμα παράξενο ταξίδι για τον χαρταετό που κόπηκε από το σπάγκο του. Δώσαμε έτσι την ευκαιρία στον χαρταετό να ταξιδέψει πάνω από το Αιγαίο και να συναντήσει Ήρωες της Ελληνικής Μυθολογίας που είχαμε διαβάσει στα βιβλία, να ζήσει περιπέτειες που όλο νόμιζε πως τελείωναν...

5. Ύστερα στείλαμε την ιστορία στο άλλο σχολείο και παραλάβαμε τη δική τους. Ήταν η ιστορία με το Γελαστό νησί. Το θέμα μας ήταν ευχάριστο και εύκολο. Με ανάλογο τρόπο συνεχίσαμε την ιστορία με τους ήρωες που μας δόθηκαν.
6. Τελικά μας άρεσε η ιδέα του άλλου σχολείου να μπλέξουμε τις δύο ιστορίες και να κάνουμε μια μεγαλύτερη και πιο εμπλουτισμένη.
7. Εμπνευστήκαμε από τις ιστορίες και κάναμε διάφορες ζωγραφιές.
8. Επισκεφτήκαμε και τη βιβλιοθήκη για να δούμε και πολλά άλλα βιβλία, εγκυκλοπαίδειες κ.ά.
9. Τέλος στείλαμε την ιστορία στο τρίτο σχολείο περιμένοντας το τέλος της.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Δεν υπήρξαν ιδιαίτερες δυσκολίες. Τα παιδιά συνεργάστηκαν ευχάριστα για να γράψουν την ιστορία. Επίσης συνεργαστήκαμε εύκολα με το άλλο σχολείο. Η δραστηριότητα μπορεί να υλοποιηθεί και με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με την έμπνευση της εποχής... Μας άρεσε πολύ όλη η διαδικασία. Για πρώτη φορά νομίζω τα πήγαμε αρκετά καλά.

Οι θαυμαστές περιπέτειες του Άγευτου

Εκπαιδευτικός: **Χαρίκλεια Δελλή**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Εκπαιδευτικός: **Μαριλένα Καλτσίκη**

Σχολείο: **1ο Δ. Σ. Σερρών**

Τάξη: **Α΄**

Τι κάναμε:

Αφού δημιουργήσαμε τον ήρωα μας, τον τόπο που ζει και τα μαγικά αντικείμενα που θα τον συνοδεύουν, στείλαμε την ιστορία μας να συνεχιστεί και να ταξιδέψει ανάμεσα στις δύο τάξεις.

Υλικά:

Χαρτί, μαρκαδόροι, εικόνες από περιοδικά, λογοτεχνικά κείμενα

Διάρκεια:

Συνολικά διατέθηκαν και από τις δυο τάξεις περίπου 12 διδακτικές ώρες (μόνο για τη συγγραφή και εικονογράφηση της ιστορίας).

Τα βήματα:

1. Γράψαμε μια τυχαία πρόταση. Βάλαμε τα γράμματα σε αλφαβητική σειρά και διαλέξαμε 7 γράμματα δημιουργώντας το όνομα του ήρωα μας.
2. Τα παιδιά ζωγράφισαν πως φαντάζονται τον ήρωα και του έδωσαν κάποια χαρακτηριστικά.
3. Δώσαμε κίτρινα (post-it) χαρτάκια όπου τα παιδιά έγραψαν πού φαντάζονται ότι εξελίσσεται η ιστορία μας (τόπος) και διαλέξαμε τυχαία ένα .Σε κόκκινα χαρτάκια έγραψαν για το μαγικό αντικείμενο και σε πορτοκαλί την ιδιότητα του ήρωα.
4. Με αφορμή το ποίημα η πινεζοβροχή συνεχίσαμε την ιστορία μας.
5. Με τις φιλιανγνωστικές μας δραστηριότητες (Ο Λάκης ο Λυκάκης και η Κοκκινোসκουφίτσα, Μη φοβάσαι Κοκκινোসκουφίτσα κ.ά.) εντάξαμε και άλλους ήρωες.
6. Βιώναμε συναισθήματα, ενεργούσαμε και μετά το καταγράψαμε. Τα παιδιά το δραματοποιούσαν.
7. Επισκεφθήκαμε τη βιβλιοθήκη για να κάνουμε ένα ταξίδι στο μαγικό κόσμο των βιβλίων και να βοηθηθούμε για τη συνέχεια της ιστορίας μας.
8. Πληκτρολογήσαμε την ιστορία στον υπολογιστή με τη συμμετοχή των μαθητών «παίζοντας» με τους κανόνες της γραμματικής.
9. Δώσαμε το κείμενο στα παιδιά για να το ζωγραφίσουν.

Σχόλια-Παρατηρήσεις:

Ξεκινήσαμε αργά λόγω της έλλειψης συντονισμού δημιουργίας της ομάδας μας γεγονός που μας απογοήτευσε. Η συμμετοχή των παιδιών δεν ήταν καθολική.